



[Uwaga! To jest uzasadnienie do tekstu pierwotnego. Red. INFORLEX]

SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Druk nr 1605**

Warszawa, 17 grudnia 1999 r.

III kadencja

Prezes Rady Ministrów  
RM 10-25-99

Pan  
Maciej Płażyński  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

– o rzecznikach patentowych wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

Ustawa  
z dnia  
o rzecznikach patentowych

Rozdział 1  
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego oraz zasady organizacji i działania samorządu rzeczników patentowych.
2. Tytuł zawodowy „rzecznik patentowy” podlega ochronie prawnej.

Art. 2

Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o sprawach własności przemysłowej – rozumie się przez to:

- 1) uzyskiwanie, zachowywanie, wykonywanie oraz dochodzenie praw odnoszących się do przedmiotów własności przemysłowej podlegających ochronie prawnej, a w szczególności do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz topografii układów scalonych, a także do znaków towarowych, nazw handlowych i oznaczeń geograficznych,
- 2) zwalczanie nieuczciwej konkurencji w zakresie przedmiotów, o których mowa w pkt 1.

Art. 3

1. Zawód rzecznika patentowego może wykonywać osoba, która spełnia wymagania określone niniejszą ustawą.
2. Wykonywania zawodu rzecznika patentowego nie można łączyć z zatrudnieniem w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej „Urzędem Patentowym” lub Sądzie Patentowym.

Art. 4

1. Zawód rzecznika patentowego polega na świadczeniu pomocy w spra-

wach własności przemysłowej osobom fizycznym, osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej.

2. Rzecznik patentowy wykonuje zawód, na warunkach określonych w ustawie, w kancelarii patentowej lub na rzecz pracodawcy.
3. Rzecznik patentowy może wykonywać zawód, na warunkach określonych w ustawie, także na podstawie umów cywilnoprawnych.

#### Art. 5

1. Kancelaria patentowa jest jednostką organizacyjną rzeczników patentowych, świadcząca pomoc w sprawach własności przemysłowej na podstawie umów cywilnoprawnych.
2. Kancelaria patentowa może być prowadzona jednoosobowo przez rzecznika patentowego albo w formie spółki cywilnej, jawnej, komandytowej, bądź spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z wyłącznym udziałem rzeczników patentowych, przy czym celem powstania i przedmiotem działalności spółki jest świadczenie pomocy w sprawach własności przemysłowej.
3. Przepis ust. 2 nie ogranicza zatrudnienia w kancelariach patentowych rzeczników patentowych, aplikantów rzecznikowskich, zwanych dalej „aplikantami” oraz innych pracowników.

#### Art. 6

Przepisy niniejszej ustawy dotyczące organizacji i form wykonywania zawodu rzecznika patentowego, nie dotyczą rzeczników patentowych mających miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

#### Art. 7

1. Rzecznicy patentowi zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego, zwanego dalej „samorządem”.
2. Jednostką organizacyjną samorządu, posiadającą osobowość prawną, jest Polska Izba Rzeczników Patentowych.

### Rozdział 2

#### Wykonywanie zawodu rzecznika patentowego

#### Art. 8

1. Rzecznik patentowy obowiązany jest, z wyłączeniem przypadków określonych w ustawie, wykonywać nieprzerwanie zawód rzecznika patentowego.

2. Okres niewykonywania zawodu, trwający krócej niż dwa lata, nie przerywa ciągłości wykonywania zawodu, w rozumieniu ust. 1.
3. Na wniosek rzecznika patentowego, złożony przed upływem dwóch lat, okres, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużony, na czas określony, przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.
4. Obowiązek wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy osób:
  - 1) zatrudnionych w Urzędzie Patentowym lub w Sądzie Patentowym – przez czas zatrudnienia,
  - 2) wykonujących przewidziane w ustawie funkcje publiczne z wyboru - przez czas wykonywania funkcji,
  - 3) wobec których orzeczono karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego - przez okres zawieszenia,
  - 4) korzystających z urlopu wychowawczego,
  - 5) którym przyznane zostało świadczenie emerytalne lub rentowe.
5. Do okresów przypadających po ustaniu okoliczności zwalniających z obowiązku wykonywania zawodu rzecznika patentowego, zgodnie z ust. 4, przepis ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
6. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego z powodu naruszenia przez rzecznika patentowego obowiązku, o którym mowa w ust. 1, od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego biegnie na nowo okres, o którym mowa w ust. 2, bez możliwości jego przedłużenia. Przepisu niniejszego nie stosuje się w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego.

#### Art. 9

1. Rzecznik patentowy występuje w charakterze pełnomocnika w postępowaniu przed Urzędem Patentowym, Sądem Patentowym, Naczelny Sąd Administracyjny oraz przed innymi sądami i organami orzekającymi w sprawach własności przemysłowej.
2. Rzecznik patentowy może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu rzecznikowi patentowemu, a także w zakresie określonym w art. 38, aplikantowi.

#### Art. 10

1. Rzecznik patentowy może odmówić udzielenia pomocy w sprawach własności

przemysłowej lub wypowiedzieć pełnomocnictwo tylko z ważnych powodów, o których informuje zainteresowanego.

2. Rzecznik patentowy, wypowiadając pełnomocnictwo lub umowę o pracę, obowiązany jest wykonać wszystkie niezbędne czynności aby okoliczność ta nie miała negatywnego wpływu na dalszy tok prowadzonych przez niego spraw. W przypadku wypowiedzenia pełnomocnictwa powinien on wykonywać wszystkie niezbędne czynności jeszcze przez dwa miesiące, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego rzecznika patentowego lub odwołanie przez osobę, która udzieliła pełnomocnictwa.
3. Rzecznik patentowy jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić Urząd Patentowy oraz Krajową Radę Rzeczników Patentowych o podjęciu wykonywania zawodu i miejscu oraz formie jego wykonywania, o przejściu na emeryturę lub rentę, a także o każdej zmianie tych informacji.
4. W przypadku zawieszenia prawa wykonywania zawodu lub skreślenia rzecznika patentowego z listy rzeczników patentowych, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych ustanawia, w razie konieczności, tymczasowego zastępcę. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych może również ustanowić tymczasowego zastępcę rzecznika patentowego, który czasowo nie może wykonywać zawodu, a sam nie ustanowił zastępcy.
5. W przypadku zdarzenia powodującego trwałą utratę możliwości świadczenia przez kancelarię patentową pomocy w sprawach własności przemysłowej, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych ustanawia likwidatora kancelarii. Do czasu ustanowienia przez osoby mające sprawy w likwidowanej kancelarii nowych pełnomocników, likwidator obowiązany jest zapewnić wykonywanie bieżących, niezbędnych czynności.

#### Art. 11

1. Rzecznik patentowy przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebną.
2. Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza, podlega wyłącznie odpowiedzialności dyscyplinarnej.
3. Rzecznik patentowy podczas i w związku z wykonywaniem czynności zawodowych korzysta z ochrony prawnej przysługującej adwokatowi.
4. Rzecznik patentowy nie może być związany poleceniem służbowym co do treści wydawanej opinii lub porady.

## Art. 12

Rzecznik patentowy nie może przyjąć zastępstwa lub udzielić pomocy, jeżeli zastępował stronę przeciwną lub udzielił jej pomocy w tej samej bądź związanej z nią sprawie; nie może również przyjąć zastępstwa lub udzielić pomocy w sprawie, w której brał lub bierze udział z upoważnienia organów administracji rządowej lub samorządowej.

## Art. 13

1. Opłaty za czynności rzeczników patentowych wykonujących zawód w kancelariach patentowych oraz zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej, ustala umowa z klientem.
2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Patentowego oraz Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za czynności rzeczników patentowych przed organami wymiaru sprawiedliwości oraz przed Urzędem Patentowym działającym w trybie postępowania spornego, stanowiące podstawę do ustalenia kosztów zastępstwa, które mogą być zasądzone przez sąd lub orzeczone przez Urząd Patentowy.
3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Patentowego oraz Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, stawki minimalne za czynności rzeczników patentowych, o których mowa w ust. 1.

## Art. 14

Rzecznik patentowy wykonuje zawód z najwyższą starannością oraz zgodnie z zasadami etyki rzecznika patentowego.

## Art. 15

Rzecznik patentowy jest obowiązany zachować w tajemnicy wszelkie informacje, które uzyskał w związku z wykonywaniem czynności zawodowych.

## Art. 16

1. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, w uzasadnionych przypadkach, może zobowiązać rzecznika patentowego do przedłożenia w ciągu dwóch miesięcy, orzeczenia uprawnionego lekarza stwierdzającego zachowanie przez niego zdolności do wykonywania zawodu rzecznika patentowego.
2. Na uchwałę w tej sprawie służy rzecznikowi patentowemu skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

3. W przypadku gdy orzeczenie lekarskie stwierdza niezdolność do wykonywania zawodu, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych podejmuje uchwałę w sprawie utraty przez rzecznika patentowego uprawnień do wykonywania zawodu.
4. Przepisy art. 10 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

#### Art. 17

1. Rzecznik patentowy zobowiązany jest do opłacania, na warunkach określonych w ustawie, składki na potrzeby samorządu, której wysokość ustala corocznie Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.
2. Rzecznicy patentowi wymienieni w art. 8 ust. 4 pkt 1 opłacają składkę na potrzeby samorządu w wysokości 30 % składki, o której mowa w ust. 1.

#### Art. 18

Samorząd może wprowadzić obowiązkowe ubezpieczenie rzeczników patentowych od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej.

#### Art. 19

1. Przepisy art. 11 - 15 oraz art. 17 i 18, z zastrzeżeniem ust. 2, stosuje się odpowiednio do aplikantów.
2. Składka opłacana przez aplikanta na potrzeby samorządu wynosi 50 % składki, o której mowa w art. 17 ust. 1.

### Rozdział 3

#### Uprawnienia do wykonywania zawodu rzecznika patentowego

#### Art. 20

1. Prawo wykonywania zawodu rzecznika patentowego powstaje z chwilą złożenia ślubowania i dokonania wpisu na listę rzeczników patentowych.
2. Listę rzeczników patentowych prowadzi Urząd Patentowy.
3. Lista rzeczników patentowych jest jawna.
4. Wpisu na listę rzeczników patentowych dokonuje się na wniosek zainteresowanego.

## Art. 21

1. Na listę rzeczników patentowych może być wpisany, kto:
  - 1) posiada, z zastrzeżeniem ust. 2, obywatelstwo polskie,
  - 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych,
  - 3) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego,
  - 4) ukończył magisterskie studia wyższe o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności techniczne lub prawnicze,
  - 5) odbył aplikację rzecznikowską na warunkach określonych w ustawie i złożył egzamin kwalifikacyjny przed Komisją Egzaminacyjną, o której mowa w art. 35.
2. Przepis ust. 1 pkt 1, na warunkach określonych w umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, nie dotyczy osób posiadających obywatelstwo państwa Unii Europejskiej.
3. Osoba nie posiadająca obywatelstwa polskiego, może być wpisana na listę rzeczników patentowych w przypadku, o którym mowa w ust. 2, jeżeli wykaże, że włada językiem polskim w mowie i piśmie, w stopniu niezbędnym do prawidłowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego.

## Art. 22

1. Wniosek o wpis na listę rzeczników patentowych, o którym mowa w art. 20 ust. 4, powinien być złożony w ciągu sześciu miesięcy od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego.
2. Złożenie wniosku po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie wpisu.

## Art. 23

1. Od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej można zwolnić, w całości lub odpowiedniej części, osobę, która wykaże, że posiada określoną wiedzę lub praktykę w sprawach własności przemysłowej, przydatną dla wykonywania zawodu rzecznika patentowego, a w szczególności:
  - 1) osobę, która zajmowała w ciągu trzech lat stanowisko sędziego w Sądzie Patentowym lub eksperta w Urzędzie Patentowym,
  - 2) osobę, posiadającą dorobek naukowy w przedmiocie własności przemysłowej i stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora,



- 3) osobę posiadającą uprawnienia i kwalifikacje zastępcy procesowego w sprawach własności przemysłowej, uzyskane za granicą.
2. Zwolnienie od odbycia aplikacji rzecznikowskiej, zgodnie z ust. 1, następuje, na wniosek kandydata, w drodze uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych przesyła kopię uchwały, wraz z uzasadnieniem, Prezesowi Urzędu Patentowego.
3. Na uchwałę w sprawie zwolnienia od odbycia aplikacji rzecznikowskiej kandydatowi służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

#### Art. 24

1. Rota ślubowania składanego przez rzecznika patentowego ma następujące brzmienie: „Ślubuję uroczyście wykonywać zawód rzecznika patentowego sumiennie i zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej, zachowywać tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki rzecznika patentowego.”.
2. Ślubowanie odbiera Prezes Urzędu Patentowego w obecności przedstawiciela samorządu.

#### Art. 25

Urząd Patentowy wydaje rzecznikowi patentowemu, wpisanemu na listę rzeczników patentowych, legitymację, która potwierdza prawo wykonywania zawodu oraz używania tytułu zawodowego „rzecznik patentowy”.

#### Art. 26

1. Rzecznik patentowy traci prawo do wykonywania zawodu z dniem skreślenia z listy rzeczników patentowych.
2. Skreślenie z listy rzeczników patentowych następuje w przypadku:
  - 1) wniosku rzecznika patentowego o skreślenie go z listy rzeczników patentowych,
  - 2) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych,
  - 3) pozbawienia rzecznika patentowego, z mocy prawomocnego wyroku sądowego, praw publicznych lub orzeczenia zakazu wykonywania zawodu rzecznika patentowego,
  - 4) prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o pozbawieniu rzecznika patentowego prawa wykonywania zawodu,
  - 5) podjęcia przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych uchwały w sprawie

utrąty przez rzecznika patentowego uprawnień do wykonywania zawodu z powodu niezdolności do jego wykonywania,

- 5) gdy rzecznik patentowy przestał spełniać warunek dotyczący obywatelstwa wymagany do wpisu na listę rzeczników patentowych,
  - 7) śmierci rzecznika patentowego.
3. W przypadku gdy przeciwko rzecznikowi patentowemu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub sądowe o przestępstwo zagrożone środkiem karnym pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu rzecznika patentowego, do czasu ich zakończenia, można odmówić skreślenia z listy rzeczników patentowych pomimo wniosku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.
  4. W przypadku skreślenia z listy rzeczników patentowych, ponowny wpis na listę może nastąpić, z zastrzeżeniem ust. 5 i 7, po ustaniu przyczyny skreślenia, na wniosek zainteresowanego, po zasięgnięciu opinii samorządu.
  5. Jeżeli skreślenie nastąpiło w wyniku zarzutów dotyczących wykonywania zawodu, a także w razie znacznej przerwy jaka nastąpiła po skreśleniu z listy, ponowny wpis na listę rzeczników patentowych może być uzależniony od złożenia egzaminu uzupełniającego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach również od odbycia uzupełniającej aplikacji rzecznikowskiej.
  6. W decyzji uzależniającej ponowny wpis na listę rzeczników patentowych od złożenia egzaminu uzupełniającego lub także odbycia uzupełniającej aplikacji, określa się zakres egzaminu, okres aplikacji i jej zakres, a także – jeżeli jest to niezbędne – okresy aplikacji uzupełniającej, po których aplikant może zastępować rzecznika patentowego w określonym zakresie.
  7. Skreślenie z listy rzeczników patentowych z przyczyny określonej w ust. 2 pkt 4 nie daje prawa ubiegania się o ponowny wpis na listę rzeczników patentowych.

#### Art. 27

1. Decyzję o wpisie lub odmowie wpisu na listę rzeczników patentowych i o skreśleniu lub odmowie skreślenia z tej listy, a także decyzję uzależniającą dokonanie wpisu od odbycia uzupełniającej aplikacji rzecznikowskiej lub złożenia egzaminu uzupełniającego, wydaje Prezes Urzędu Patentowego.
2. Na decyzje, o których mowa w ust. 1, służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.
3. O wpisie na listę rzeczników patentowych i o skreśleniu z tej listy ogłasza się w organie urzędowym „Wiadomości Urzędu Patentowego”.

4. Urząd Patentowy przesyła kopię decyzji o skreśleniu rzeczownika patentowego z listy rzeczowników patentowych pracodawcy tego rzeczownika.

#### Art. 28

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób prowadzenia listy rzeczowników patentowych oraz wzór legitymacji rzeczownika patentowego, a także wysokość opłat pobieranych przez Urząd Patentowy od wniosku o wpis bądź zmianę wpisu na liście rzeczowników patentowych. Lista rzeczowników patentowych powinna zawierać w szczególności dane dotyczące daty i miejsca urodzenia rzeczownika patentowego, wykształcenia, złożenia egzaminu kwalifikacyjnego oraz wpisu na listę, aktualnego miejsca i formy wykonywania zawodu oraz przerw w jego wykonywaniu, bądź skreślenia z listy rzeczowników patentowych, a także adnotacje wskazujące na znajdujące się w aktach osobowych rzeczownika patentowego dokumenty lub odpisy orzeczeń dyscyplinarnych, których treść, jako mogąca mieć wpływ na ocenę rzeczownika patentowego przez osoby trzecie, nie podlega wpisowi na listę, a także informacje o funkcjach pełnionych przez rzeczownika patentowego w organach samorządu.

### Rozdział 4 Aplikacja rzecznikowska

#### Art. 29

1. Celem aplikacji rzecznikowskiej, zwanej dalej „aplikacją”, jest przygotowanie aplikanta do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu rzeczownika patentowego.
2. Aplikacja trwa trzy lata i kończy się egzaminem kwalifikacyjnym.
3. Aplikację organizuje i prowadzi Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.

#### Art. 30

1. Aplikacja odbywa się w kancelarii patentowej lub u przedsiębiorcy, pod kierunkiem patrona.
2. Patronem, o którym mowa w ust. 1, może być tylko rzeczownik patentowy.
3. Aplikant, który nie pozostaje w stosunku pracy w kancelarii patentowej lub u przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, otrzymuje zlecane mu systematycznie przez patrona prace i zadania praktyczne, które mogą być również wykonywane poza miejscem odbywania aplikacji.

#### Art. 31

1. Na liście aplikantów może być wpisana osoba, która spełnia warunki określone w [www.inforlex.pl](http://www.inforlex.pl)

art. 21 ust. 1 pkt 1-4 i złoży oświadczenie o pokryciu kosztów aplikacji.

2. Wpis na listę aplikantów następuje po przeprowadzeniu konkursu kandydatów, z zastrzeżeniem ust. 6.
3. Przed przeprowadzeniem konkursu, o którym mowa w ust. 2, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych ogłasza o możliwości składania przez zainteresowane osoby wniosków o wpis na listę aplikantów.
4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 3, na wniosek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Prezes Urzędu Patentowego zamieszcza w organie urzędowym Urzędu Patentowego „Wiadomości Urzędu Patentowego”.
5. Termin składania wniosków, o których mowa w ust. 3, nie może być krótszy niż dwa miesiące od dnia ogłoszenia.
6. Podstawą wpisu kandydata na listę aplikantów jest uchwała Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, stwierdzająca pozytywny wynik konkursu.
7. Aplikantowi wpisanemu na listę aplikantów Krajowa Rada Rzeczników Patentowych wydaje legitymację, ważną na czas określony.
8. Po podjęciu uchwały, o której mowa w ust.6, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych przekazuje Prezesowi Urzędu Patentowego wykaz osób wpisanych na listę, obejmujący następujące dane tych osób:
  - 1) imię i nazwisko,
  - 2) data urodzenia,
  - 3) adres miejsca zamieszkania,
  - 4) adres miejsca pracy.

#### Art. 32

1. Do obowiązków aplikanta należy:
  - 1) uczestniczenie w przewidzianych programem zajęciach teoretycznych i praktycznych,
  - 2) samodzielne pogłębianie wiedzy niezbędnej do prawidłowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego oraz praktycznych umiejętności zawodowych,
  - 3) przestrzeganie dyscypliny szkolenia i pracy,
  - 4) przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego w wyznaczonym terminie.
2. Obowiązek przystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego dotyczy również osób zwolnionych w całości od odbycia aplikacji rzecznikowskiej.

## Art. 33

1. Aplikacja polega w szczególności na systematycznym szkoleniu obejmującym, w niezbędnym wymiarze, wykłady i ćwiczenia z całokształtu wiedzy teoretycznej oraz samodzielnym wykonywaniu prac i zadań praktycznych.
2. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych określi, w drodze uchwały, regulamin aplikacji.

## Art. 34

1. Do egzaminu kwalifikacyjnego dopuszcza się aplikanta, który zaliczył wszystkie przedmioty szkolenia, o którym mowa w art. 33.
2. Egzamin może być powtórzony – w razie niepomyślnego wyniku – jeden raz, w terminie ustalonym przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych, nie wcześniej jednak niż sześć miesięcy i nie później niż rok od poprzedniego egzaminu.

## Art. 35

1. Egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 34, przeprowadza Komisja Egzaminacyjna powołana przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.
2. W skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzi:
  - 1) przedstawiciel Krajowej Rady Rzeczników Patentowych jako przewodniczący,
  - 2) dwóch ekspertów Urzędu Patentowego wskazanych przez Prezesa Urzędu Patentowego,
  - 3) dwóch przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości,
  - 4) dwóch rzeczników patentowych wybranych przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.

## Art. 36

1. Za przeprowadzenie egzaminu pobierana jest od aplikantów opłata.
2. Opłaty przeznacza się na pokrycie kosztów egzaminu, w tym wynagrodzenia dla członków Komisji Egzaminacyjnej.
3. Wysokość opłaty określa Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.

## Art. 37

Po pomyślnym złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego aplikant otrzymuje świadectwo.

## Art. 38

Po upływie osiemnastu miesięcy od rozpoczęcia aplikacji, aplikant może zastępować rzecznika patentowego we wszystkich czynnościach, z wyjątkiem występowania w charakterze pełnomocnika przed Sądem Najwyższym.

## Art. 39

Aplikanta skreśla się z listy aplikantów w drodze uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych:

- 1) na jego wniosek zawierający zawiadomienie o wpisaniu go na listę rzeczników patentowych albo z urzędu, po upływie terminu na złożenie wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych,
- 2) odpowiednio w przypadkach, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt. 1-3,5 i 6,
- 3) w razie prawomocnego ukarania aplikanta karą wydalenia z aplikacji,
- 4) w razie niezaliczenia w ustalonym terminie szkolenia, o którym mowa w art. 33,
- 5) w razie nieprzystąpienia, bez usprawiedliwionej przyczyny, do egzaminu kwalifikacyjnego, w terminie ustalonym przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych,
- 6) w razie niepomyślnego wyniku egzaminu kwalifikacyjnego.

## Art. 40

Na uchwałę o odmowie wpisu na listę aplikantów oraz o skreśleniu z listy, służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

## Art. 41

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzenia konkursu o wpis na listę aplikantów, wzór i sposób prowadzenia tej listy oraz wzór legitymacji aplikanta, a także przedmiot i wymiar szkolenia oraz przedmiot egzaminu kwalifikacyjnego, jak również wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji Egzaminacyjnej. Lista aplikantów powinna zawierać w szczególności dane dotyczące daty i miejsca urodzenia aplikanta, wykształcenia, miejsca zamieszkania i miejsca pracy, daty ukończenia szkolenia oraz daty i wyniku egzaminu kwalifikacyjnego, jak też skreślenia z listy aplikantów, a także adnotacje wskazujące na znajdujące się w aktach osobowych aplikanta dokumenty, których treść nie podlega wpisowi na liście, jak

odpisy orzeczeń dyscyplinarnych.

#### Art. 42

Krajowa Rada Rzeczników Patentowych określa, w drodze uchwały, program i szczegółowe zasady odbywania aplikacji z uwzględnieniem organizacji i formy szkolenia, a także tryb przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego i wzór świadectwa złożenia egzaminu. Program aplikacji oraz organizacja szkolenia powinny uwzględniać zakres czynności praktycznych, jakie może podejmować aplikant w toku aplikacji.

#### Art. 43

1. Do aplikanta stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy art. 20 ust. 1 i art. 26 ust. 1 oraz 3 i 4.
2. Rota ślubowania składanego przez aplikanta ma następujące brzmienie: „Ślubuję uroczyście wykonywać obowiązki aplikanta rzecznikowskiego sumiennie i zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej, zachowywać tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki rzecznika patentowego.”.
3. Ślubowanie składane przez aplikanta odbiera Prezes Polskiej Izby Rzeczników Patentowych w obecności przedstawiciela Urzędu Patentowego wyznaczonego przez Prezesa Urzędu Patentowego.

### Rozdział 5

#### Samorząd rzeczników patentowych

#### Art. 44

1. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa.
2. Przynależność rzeczników patentowych i aplikantów do samorządu jest obowiązkowa.
3. Przynależni do samorządu rzecznicy patentowi i aplikanci tworzą Polską Izbę Rzeczników Patentowych.

#### Art. 45

1. Do zadań samorządu należy w szczególności:

- 1) podejmowanie działań w celu zapewnienia warunków należytego wykonywania zawodu rzecznika patentowego,
  - 2) reprezentowanie rzeczników patentowych i aplikantów oraz ochrona ich interesów zawodowych,
  - 3) współdziałanie w kształtowaniu i stosowaniu prawa własności przemysłowej, a także w zakresie organizowania i wykonywania zawodu rzecznika patentowego,
  - 4) doskonalenie zawodowe rzeczników patentowych i kształcenie aplikantów,
  - 5) sprawowanie nadzoru nad należytym wykonywaniem zawodu przez rzeczników patentowych i aplikantów,
  - 6) prowadzenie badań w sprawach własności przemysłowej.
2. Wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, samorząd współdziała z organami władzy i administracji rządowej oraz samorządowej, a także z innymi samorządami zawodowymi i organizacjami społecznymi, jak również sprawuje orzecznictwo dyscyplinarne oraz prowadzi działalność wydawniczą.

#### Art. 46

1. Organami samorządu są: Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, Komisja Rewizyjna, Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny, Sąd Dyscyplinarny i Rzecznik Dyscyplinarny oraz okręgowe zgromadzenia rzeczników patentowych.
2. Członkami organów samorządu, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą być tylko rzecznicy patentowi mający miejsce zamieszkania i wykonujący zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Rzecznicy patentowi, o których mowa w art. 21 ust. 2, mogą uczestniczyć w Krajowym Zjeździe Rzeczników Patentowych.
4. Kadencja organów samorządu trwa cztery lata, jednakże organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.
5. Członkowie organów mogą być odwołani przez organ, który ich wybrał.
6. Wybory do organów samorządu odbywają się w głosowaniu tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

#### Art. 47

Szczegółową strukturę organizacyjną, liczbę i granice okręgów oraz szczegółowe zasady działania samorządu i jego organów, tryb powoływania i odwoływania członków tych organów oraz uzupełniania ich składu, a także ogólne zasady



ustalania liczby delegatów na Krajowe Zjazdy Rzeczników Patentowych, określa statut Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

#### Art. 48

1. Organy samorządu podejmują uchwały zwykłą większością głosów, o ile statut nie stanowi inaczej.
2. Uchwały doręcza się niezwłocznie Prezesowi Urzędu Patentowego.

#### Art. 49

1. W Krajowym Zjeździe Rzeczników Patentowych udział biorą, z zastrzeżeniem ust. 2, rzecznicy patentowi, którym przysługuje czynne prawo wyborcze oraz, bez prawa głosowania, aplikanci.
2. Z upoważnienia Krajowego Zjazdu Rzeczników Patentowych, Krajowa Rada Rzeczników Patentowych zwołuje kolejny Zjazd jako zjazd delegatów, określając w regulaminie sposób przeprowadzenia wyborów delegatów oraz liczbę delegatów z poszczególnych okręgów.
3. W Krajowym Zjeździe Rzeczników Patentowych, odbywającym się jako zjazd delegatów, udział biorą delegaci wybrani w okręgach spośród ogółu rzeczników patentowych i aplikantów oraz z głosem doradczym, nie będący delegatami członkowie ustępującej Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Przewodniczący Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczący Komisji Rezyzyjnej oraz Rzecznik Dyscyplinarny.
4. Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych zwołuje Krajowa Rada Rzeczników Patentowych nie później niż na 7 dni przed upływem kadencji organów samorządu.

#### Art. 50

1. Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych, zwany dalej „Krajowym Zjazdem”, stanowi najwyższą władzę samorządu.
2. Do Krajowego Zjazdu należy:
  - 1) uchwalanie statutu Polskiej Izby Rzeczników Patentowych,
  - 2) uchwalanie wytycznych działania samorządu i jego organów,
  - 3) uchwalanie zasad etyki rzecznika patentowego,
  - 4) określanie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu i liczby członków tych organów,

- 5) wybór Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych, będącego jednocześnie przewodniczącym Krajowej Rady Rzeczników Patentowych,
- 6) wybór członków Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Komisji Rewizyjnej, Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców,
- 7) ustalanie zasad gospodarki finansowej samorządu i wytycznych w sprawie określania wysokości składki członkowskiej,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie wprowadzenia bądź zniesienia obowiązku ubezpieczania się rzeczników patentowych od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej.
- 9) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Komisji Rewizyjnej, Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika Dyscyplinarnego,
- 10) podejmowanie innych uchwał.

#### Art. 51

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych, zwany dalej „Nadzwyczajnym Krajowym Zjazdem”, zwołuje Krajowa Rada Rzeczników Patentowych:
  - 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na wniosek swego prezydium lub Komisji Rewizyjnej,
  - 3) na wniosek co najmniej jednej piątej ogólnej liczby członków samorządu, zawierający uzgodniony porządek obrad,
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd powinien być zwołany, ze wskazaniem porządku obrad, w ciągu dwóch miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie Zjazdu.
3. Porządek obrad Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu może być na Zjeździe, drogą głosowania, rozszerzony. Nie dotyczy to rozszerzenia porządku obrad o wybór nowych organów samorządu.

#### Art. 52

1. Krajową Radę Rzeczników Patentowych stanowią przewodniczący i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd oraz dziekani, będący członkami Krajowej Rady wybranymi bezpośrednio przez zgromadzenia rzeczników patentowych i aplikantów w okręgach, po jednym z każdego okręgu.

2. Prezydium Krajowej Rady Rzeczników Patentowych stanowią przewodniczący oraz wybrani przez Krajową Radę zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie.
3. Prezydium Krajowej Rady Rzeczników Patentowych jest organem wykonawczym tej Rady i zdaje jej sprawę ze swej działalności.

#### Art. 53

Do Krajowej Rady Rzeczników Patentowych należy:

- 1) reprezentowanie samorządu,
- 2) opiniowanie projektów aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków dotyczących unormowań prawnych w sprawach własności przemysłowej i rzeczników patentowych,
- 3) uchwalanie budżetu Krajowej Rady i zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania,
- 4) prowadzenie gospodarki finansowej samorządu,
- 5) rozpatrywanie wniosków Komisji Rewizyjnej,
- 6) określanie wysokości składki członkowskiej i zasad zwalniania w całości lub części z obowiązku opłacania składki, a także przypadków w jakich osoby przechodzące na emeryturę lub rentę nie są obowiązane do jej opłacania,
- 7) organizowanie aplikacji rzecznikowskiej, w tym uchwalanie programu oraz regulaminu aplikacji i egzaminu kwalifikacyjnego,
- 8) organizowanie szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego rzeczników patentowych,
- 9) ustanawianie tymczasowego zastępcy rzecznika patentowego i likwidatora kancelarii patentowej, w przypadkach określonych ustawą,
- 10) wybór przewodniczącego Krajowej Rady oraz Rzecznika Dyscyplinarnego - w razie wygaśnięcia ich mandatów w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami,
- 11) prowadzenie wykazu miejsc wykonywania zawodu przez rzeczników patentowych,
- 12) występowanie do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji, jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność w zakresie świadczenia pomocy w sprawach własności przemysłowej niezgodnie z przepisami ustawy,

- 13) realizacja innych zadań samorządu, nie zastrzeżonych dla pozostałych jego organów.

#### Art. 54

Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę działalności statutowej Krajowej Rady Rzeczników Patentowych.

#### Art. 55

1. Sąd Dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne rzeczników patentowych i aplikantów, wniesione przez Rzecznika Dyscyplinarnego, oraz zezwolenia na postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego.
2. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje środki odwoławcze od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego.
3. Rzecznik Dyscyplinarny składa wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz prowadzi postępowanie wyjaśniające.

#### Art. 56

1. Rzecznicy patentowi i aplikanci zamieszkali w danym okręgu tworzą Okręgowe Zgromadzenie Rzeczników Patentowych
2. Rzecznicy patentowi i aplikanci zamieszkali poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przynależą do okręgu obejmującego m. st. Warszawę.
3. Do Okręgowego Zgromadzenia Rzeczników Patentowych należy:
  - 1) wybór delegatów na Krajowy Zjazd,
  - 2) wybór dziekana,
  - 3) uchwalanie wniosków do przedłożenia Krajowemu Zjazdowi,
  - 4) wykonywanie innych zadań, przewidzianych w statucie.
4. Okręgowe Zgromadzenie Rzeczników Patentowych zwołuje dziekan.

#### Art. 57

Działalność samorządu jest finansowana:

- 1) ze składek rzeczników patentowych i aplikantów oraz kar pieniężnych, o których
- [www.inforlex.pl](http://www.inforlex.pl)

mowa w art. 60 ust. 1 pkt 3,

- 2) z prowadzonej działalności gospodarczej, z wyłączeniem spraw, o których mowa w art. 4 ust. 1,
- 3) z dochodów z innych źródeł, w tym z darowizn i spadków.

#### Art. 58

1. Prezes Urzędu Patentowego może zaskarżyć do Sądu Najwyższego sprzeczną z prawem uchwałę organu samorządu, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy bądź uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. Wytyczne te są wiążące dla organu samorządu.
2. Prezes Urzędu Patentowego może zwrócić się do Krajowego Zjazdu lub Krajowej Rady Rzeczników Patentowych o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała Krajowej Rady Rzeczników Patentowych powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała Krajowego Zjazdu na najbliższym Zjeździe.
3. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych przedstawia corocznie Prezesowi Urzędu Patentowego pisemną informację o pomocy udzielanej przez rzeczników patentowych w sprawach własności przemysłowej, a także, na bieżąco, o funkcjach pełnionych przez rzeczników patentowych w organach samorządu.

### Rozdział 6 Odpowiedzialność dyscyplinarna

#### Art. 59

1. Rzecznik patentowy i aplikant podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za:
  - 1) zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu rzecznika patentowego i innych obowiązków określonych w niniejszej ustawie,
  - 2) czyny sprzeczne ze ślubowaniem lub z zasadami etyki rzecznika patentowego.
2. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny, do których mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy dotyczące porządku i dyscypliny pracy.

#### Art. 60

1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
  - 2) nagana z ostrzeżeniem,
  - 3) kara pieniężna nie niższa od 10-krotności i nie wyższa od 50-krotności miesięcznej składki członkowskiej obowiązującej w dacie orzeczenia dyscyplinarnego,
  - 4) zawieszenie prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat,
  - 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego, a w stosunku do aplikantów – wydalenie z aplikacji.
2. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego z powodu popełnienia kilku przewinień dyscyplinarnych, Sąd Dyscyplinarny ocenia je i wymierza jedną karę, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności popełnienia tych przewinień.
  3. Kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego pociąga za sobą utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organów samorządu na czas zawieszenia i okres trzech lat następujący po odbyciu kary.
  4. Kara nagany z ostrzeżeniem oraz kara pieniężna pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu na okres trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
  5. Obok kary nagany z ostrzeżeniem oraz kary pieniężnej można w stosunku do rzecznika patentowego orzec dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od roku do pięciu lat.
  6. Obok kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od dwóch lat do lat dziesięciu, jednakże nie krócej niż na okres zawieszenia.
  7. Wobec aplikantów nie orzeka się kar, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.
  8. Orzekając wobec aplikanta karę wydalenia z aplikacji można orzec jednocześnie zakaz ponownego ubiegania się o wpis na listę aplikantów.
  9. W razie orzeczenia wobec aplikanta kary dyscyplinarnej wydalenia z aplikacji, ponowne przystąpienie do konkursu o wpis na listę aplikantów może nastąpić po upływie trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, chyba że orzeczenie to przewiduje jednocześnie zakaz ponownego ubiegania się o wpis na listę aplikantów.

#### Art. 61

1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępo-

wania karnego lub odrębnego postępowania dyscyplinarnego wynikającego z przepisów szczególnych, którym podlega obwiniony. Postępowanie dyscyplinarne może być zawieszono do czasu zakończenia postępowania karnego.

2. W razie wszczęcia przeciwko rzecznikowi patentowemu postępowania karnego, Sąd Dyscyplinarny może zawiesić prawo wykonywania zawodu na okres do zakończenia toczącego się postępowania. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu może nastąpić również w przypadku uporczywego uchylania się obwinionego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, a także w razie nie wykonania obowiązku przedłożenia orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 16.
3. Na postanowienia w sprawach, o których mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie miesiąca od dnia doręczenia odpisu postanowienia.
4. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 2, pociąga za sobą utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organów samorządu na czas zawieszenia.

#### Art. 62

1. Postępowanie dyscyplinarne przed Sądem Dyscyplinarnym wszczyna się na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.
2. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych albo Prezesa Urzędu Patentowego.

#### Art. 63

1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza się, jeżeli zaszła okoliczność, która zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.
2. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego:
  - 1) jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata, a w przypadku przewinienia polegającego na nadużyciu wolności słowa i pisma – sześć miesięcy,
  - 2) po upływie sześciu miesięcy od dnia powzięcia wiadomości przez Rzecznika Dyscyplinarnego o popełnieniu przewinienia.
3. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w ustawie karnej.
4. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność Rzecznika Dyscyplinarnego.

nego w sprawie.

5. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego, toczy się ono nadal, jeżeli zażąda tego – w terminie dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego – jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.
6. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydane przez Rzecznika Dyscyplinarnego traci moc jeżeli postępowanie wyjaśniające wszczęte zostało na wniosek Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych lub Prezesa Urzędu Patentowego i umorzeniu postępowania w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia odpisu postanowienia, sprzeciwi się wnioskodawca.

#### Art. 64

1. Rozprawa przed Sądem Dyscyplinarnym jest jawna dla rzeczników patentowych i aplikantów. Na rozprawie może być obecny poszkodowany.
2. W postępowaniu dyscyplinarnym obwiniony ma prawo korzystać z wybranego przez siebie obrońcy.
3. Sąd Dyscyplinarny może odstąpić od wymierzenia kary dyscyplinarnej, jeżeli przewinienie jest mniejszej wagi.

#### Art. 65

1. Od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego obwinionemu oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu przysługuje odwołanie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie miesiąca od dnia doręczenia odpisu orzeczenia.
2. W razie śmierci obwinionego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, do wniesienia odwołania od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego, przepis art. 63 ust. 5 stosuje się odpowiednio.
3. Do postępowania przed Odwoławczym Sądem Dyscyplinarnym przepis art. 64 stosuje się odpowiednio.

#### Art. 66

1. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego są w zakresie orzekania niezawiśli i podlegają wyłącznie przepisom prawa.
2. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego i Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego orzekają na podstawie swego przekonania opartego na swobodnej ocenie całości kształtu dowodów z uwzględnieniem okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.



## Art. 67

1. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego, prowadzonych wraz z listą rzeczników patentowych lub odpowiednio z listą aplikantów.
2. W przypadku orzeczenia wobec aplikanta kary wydanej z aplikacji, odpis prawomocnego orzeczenia przekazywany jest także Prezesowi Urzędu Patentowego.

## Art. 68

1. Od orzeczenia wydanego przez Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przysługuje obwinionemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Urzędu Patentowego, Prezesowi Polskiej Izby Rzeczników Patentowych i Rzecznikowi Dyscyplinarnemu kasacja do Sądu Najwyższego.
2. Orzeczenie, od którego służy kasacja nie podlega wylaniu do czasu wniesienia kasacji lub bezskutecznego upływu terminu do jej wnieścia.
3. Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.
4. Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego w terminie trzydziestu dni od dnia ogłoszenia orzeczenia z uzasadnieniem.
5. Od kasacji, o której mowa w ust. 1, nie uiszcza się opłaty sądowej.
6. Orzeczenie, od którego wniesiono kasację nie podlega wykonaniu do czasu rozpoznania kasacji.
7. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.
8. Do rozpoznania kasacji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem art. 53 § 2 oraz art. 530 § 2 i 3.

## Art. 69

1. Usunięcie adnotacji na liście rzeczników patentowych lub liście aplikantów, a także odpisu orzeczenia dyscyplinarnego z akt osobowych obwinionego następuje z urzędu po upływie:
  - 1) trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego upomnienia, nagany z ostrzeżeniem lub kary pieniężnej, a także wydalenia aplikanta z aplikacji,
  - 2) pięciu lat od upływu okresu zawieszenia praw wykonywania zawodu rzecznika patentowego.

Pomimo usunięcia z listy rzeczników patentowych adnotacji o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu, z akt osobowych nie usuwa się odpisu orzeczenia do dnia upływu okresu kar dodatkowych bądź okresu utraty biernego lub czynnego prawa wyborczego do organów samorządu.

2. Nie usuwa się z akt odpisu orzeczenia dyscyplinarnego ani adnotacji na liście rzeczników patentowych lub liście aplikantów w przypadku kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego lub wydalenia aplikanta z aplikacji z jednoczesnym orzeczeniem zakazu ponownego ubiegania się o wpis na listę aplikantów.

#### Art. 70

Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Patentowego oraz Krajowej Rady Rzeczników Patentowych określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego, w tym orzekania, a także właściwość i skład sądów oraz tryb powoływania członków składów orzekających, jak również sposób wykonywania orzeczeń i obliczania kosztów postępowania.

#### Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

#### Art. 71

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 i Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289, 1983 r. Nr 41, poz. 185, z 1984 r. Nr 34, poz. 183, z 1986 r. Nr 47, poz. 228, z 1987 r. Nr 21, poz. 123 i Nr 33, poz. 186, z 1989 r. Nr 20, poz. 107, z 1990 r. Nr 34, poz. 201, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 119, poz. 513, z 1994 r. Nr 122, poz. 593, z 1995 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 74, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 162, poz. 1126) w art. 33 w § 3 po wyrazach "radca prawny" dodaje się wyrazy „oraz rzecznik patentowy”.

#### Art. 72

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, , z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz.

189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 757) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 87 w § 1 po wyrazach „radca prawny” dodaje się po przecinku wyrazy „a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy”,
- 2) w art. 89 w § 1, w zdaniu drugim, po wyrazach „radca prawny” dodaje się przecinek i wyrazy „a także rzecznik patentowy”,
- 3) w art. 99 po wyrazach „radcę prawnego” dodaje się wyrazy „lub rzecznika patentowego”,

#### Art. 73

1. Rzecznicy patentowi wpisani na listę rzeczników patentowych przed dniem wejścia w życie ustawy stają się rzecznikami patentowymi w rozumieniu niniejszej ustawy.
2. Rzecznicy patentowi, o których mowa w ust. 1, zobowiązani są w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy do złożenia w Urzędzie Patentowym oraz Krajowej Radzie Rzeczników Patentowych oświadczenia w sprawie wykonywania zawodu. Nie złożenie oświadczenia w terminie jest podstawą do skreślenia rzecznika patentowego z listy rzeczników patentowych.
3. Z dniem wejścia w życie ustawy powstaje obowiązek wykonywania zawodu rzecznika patentowego na zasadach określonych w art. 8, również w odniesieniu do rzeczników patentowych, o których mowa w ust. 1, nie wykonujących zawodu w dniu wejścia w życie ustawy.

#### Art. 74

Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy nabyły uprawnienia do wpisu na listę rzeczników patentowych na podstawie dotychczasowych przepisów, mogą ubiegać się, w okresie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o wpis na listę rzeczników patentowych. Późniejsze złożenie wniosku o wpis na listę jest podstawą do wydania decyzji o odmowie wpisu.

#### Art. 75

Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy odbywają szkolenia na rzeczników patentowych na podstawie dotychczasowych przepisów i ukończą je w przewidzianym terminie, przystępują do egzaminu kwalifikacyjnego i ubiegają się o wpis na listę rzeczników patentowych zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

## Art. 76

Jednostki organizacyjne rzeczników patentowych działające przed dniem wejścia w życie ustawy w formie nie odpowiadającej warunkom dla kancelarii patentowych, określonym w niniejszej ustawie, dostosują formę, skład osobowy i przedmiot działalności do przepisów tej ustawy w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy albo zakończą swą działalność w zakresie świadczenia pomocy w sprawach własności przemysłowej.

## Art. 77

Postępowanie dyscyplinarne wobec rzeczników patentowych, wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, toczy się według przepisów dotychczasowych.

## Art. 78

1. Organy samorządu, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, stają się organami samorządu w rozumieniu niniejszej ustawy i prowadzą swą działalność do końca kadencji.
2. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych uchwali zmiany w statucie, w celu dostosowania go do wymogów określonych w ustawie przed zwołaniem pierwszego, po dniu wejścia w życie ustawy, Krajowego Zjazdu.

## Art. 79

Traci moc ustawa z dnia 9 stycznia 1993 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 10, poz. 46).

## Art. 80

Ustawa wchodzi w życie .....

## Uzasadnienie

I. Regulacje zawarte w prezentowanym projekcie ustawy o rzecznikach patentowych mają na celu zwłaszcza:

- 1) dostosowanie stanu prawnego w przedmiotowej materii do przepisów Konstytucji, w szczególności do przepisów odnoszących się do źródeł prawa (akty wykonawcze) czy też kontroli sądowej decyzji,
- 2) dostosowanie do warunków przyszłego członkostwa Polski w Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie norm odnoszących się do swobody dostępu do zawodu oraz swobody zatrudnienia,
- 3) poprawienie dotychczasowych rozwiązań na bazie zebranych doświadczeń - dotyczy to zwłaszcza form wykonywania zawodu, modelu aplikacji oraz struktury samorządu,
- 4) zsynchronizowanie regulacji z projektem ustawy Prawo własności przemysłowej, będącym aktualnie przedmiotem prac parlamentarnych (przepisy instytucjonalne, dodatkowe przedmioty ochrony).

II. Zachowany został dotychczasowy model zawodu rzecznika patentowego, przyjęty w ustawie z 1993 r., zorganizowany jako wolny zawód na zasadach samorządu zawodowego.

Projekt przewiduje następujące formy wykonywania zawodu (art. 4 ust. 2 i 3):

- 1) w kancelariach patentowych prowadzonych jednoosobowo przez rzecznika patentowego lub w spółkach z wyłącznym udziałem rzeczników patentowych,
- 2) w ramach stosunku pracy na rzecz pracodawcy,
- 3) na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Dotychczasowe przepisy budziły wątpliwości interpretacyjne. Chodziło o to czy jeden rzecznik patentowy może jednocześnie wykonywać zawód w ramach stosunku pracy i np. we własnej kancelarii bądź na podstawie doraźnie zawieranych umów (sprawa ta była przedmiotem wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich) oraz jak (zakładając że może) rozgraniczyć te formy. Zaproponowane regulacje są w stosunku do dotychczasowego stanu bardziej precyzyjne i jednolite.

Przepisy przejściowe przewidują 3 letni okres na dostosowanie form działalności do przepisów ustawy ( art. 76 ).

III. Istotną zmianą jest możliwość uzyskania uprawnień rzecznika patentowego nie tylko przez obywateli polskich, ale (po przystąpieniu do Unii Europejskiej) przez każdego obywatela Unii (art. 21 ust. 2), w kontekście możliwości wykonywania zawodu w Polsce. Od rzeczników nie będących obywatelami polskimi wymagana będzie jednak znajomość języka polskiego oraz odbycie w Polsce aplikacji i złożenie egzaminu kwalifikacyjnego (art. 21 ust. 4).

W kwestii wymogu wykształcenia, przyjmując, że do zawodu rzecznika patentowego nie można się przygotować na żadnym kierunku studiów (przynajmniej aktualnie brak kierunku który dawałby jednolite podstawy w tym zakresie), należałoby założyć, że nauka zawodu odbywa się w czasie aplikacji obejmującej szkolenie oraz praktykę. Położono więc szczególny nacisk na wyczerpujące uregulowanie tej problematyki w projekcie ustawy (Rozdział 4) oraz w aktach wykonawczych (w ramach delegacji). W odniesieniu do wymogu wykształcenia przyjęto, że kandydat na rzecznika musi ukończyć magisterskie studia wyższe o kierunku przydatnym do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, w szczególności techniczne lub prawnicze (art. 21 ust. 1 pkt 4).

W dążeniu do najlepszego przygotowania zawodowego przyjęto też, że we wszystkich czynnościach, z wyjątkiem występowania w charakterze pełnomocnika przed Sądem Najwyższym, aplikant będzie mógł zastępować rzecznika patentowego (szkolenie przez praktykę w zakresie rzeczywistych spraw - art. 33). Konsekwencją upoważnienia aplikanta do zastępowania rzecznika patentowego jest to, że do aplikanta stosują się odpowiednio niektóre przepisy dot. rzeczników patentowych obejmujące m. in. ślubowanie, przynależność do samorządu czy odpowiedzialność dyscyplinarną, z zachowaniem potrzebnych odstępstw.

IV. Dotychczasowe założenie istnienia organów samorządu tylko na szczeblu centralnym (krajowym) rozszerzono o okręgowe zgromadzenia rzeczników patentowych i przewidziano istnienie nowej instytucji „dziekanów” tj. osób dokooptowywanych do Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, wybranych bezpośrednio na zgromadzeniach w okręgach, po jednym z każdego okręgu (art. 52 ust. 1).

V. Rozszerzono katalog kar dyscyplinarnych o karę pieniężną (art. 60 ust. 1 pkt 3), której nie stosuje się jednak (obok kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu) do aplikantów, co powoduje, że między karą nagany z ostrzeżeniem i karą wydalenia z aplikacji nie ma kar pośrednich. Dla uniknięcia zbyt drastycznych, automatycznych skutków kary wydalenia z aplikacji (zakaz

ponownego ubiegania się, po pewnym czasie, o wpis na listę aplikantów), przewidziano zróżnicowanie tej kary: możliwość ponownego ubiegania się o wpis na listę, chyba że orzeczony będzie jednocześnie zakaz ponownego ubiegania się o wpis (art. 60 ust. 8).

VI. W przepisach zmieniających (art. 72 ) wprowadzono zapisy umożliwiające rzecznikom patentowym w ograniczonym zakresie przedmiotowym (w sprawach własności przemysłowej) zastępowanie klientów przed organami i sądami, podobnie jak radcowie prawni i adwokaci. Nie ogranicza to jednak możliwości działania w tych sprawach również przez adwokatów bądź radców prawnych.

VII. Przewidziano weryfikację osób wpisanych na dotychczasowej liście rzeczników patentowych, którzy nie wykonują i nie zamierzają wykonywać zawodu rzecznika patentowego. Aktualnie na listę rzeczników patentowych wpisanych jest 2919 osób a ocenia się, że faktycznie wykonujących zawód jest kilkaset. Przewidując (art. 8 ) obowiązek wykonywania zawodu, z możliwymi odstępstwami, stworzono mechanizm umożliwiający również dokonywanie weryfikacji w przyszłości, w stosunku do osób które zawodu nie będą w ogóle wykonywać (lista będzie w ten sposób systematycznie aktualizowana).

VIII. Zakłada się, że organy samorządu rzeczników patentowych wybrane na ostatnim Zjeździe (w 1997 r.) stają się organami w rozumieniu nowej ustawy (art. 78 ust. 1), aż do zakończenia kadencji (do Zjazdu lub ew. Nadzwyczajnego Zjazdu zwołanego w celu wyboru nowych organów). Jednocześnie Krajowa Rada Rzeczników Patentowych otrzymuje doraźne kompetencje do uzupełnienia statutu w celu przystosowania go do nowej ustawy (art. 78 ust. 2). Chodzi w szczególności o ustalenie okręgów i dokooptowanie do Krajowej Rady dziekanów wybranych na doraźnie zwołanych zgromadzeniach.

IX. Opinia o zgodności projektu ustawy o rzecznikach patentowych z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Pawła Sameckiego działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej:

- I. Projektowana ustawa określa zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego oraz zasady organizacji i działania samorządu rzeczników patentowych.
- II. Projekt ustawy o rzecznikach patentowych powinien być rozpatrywany z punktu widzenia jego zgodności z dwiema spośród podstawowych

swobód, na jakich opiera się funkcjonowanie jednolitego rynku Unii Europejskiej.

Są to następujące wolności: swoboda świadczenia usług i swoboda przepływu osób (obejmująca swobodę przepływu pracowników najemnych i swobodę prowadzenia działalności gospodarczej). Swobody te zostały uregulowane w odpowiednich przepisach Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), tj:

- art. 39 i następne Traktatu, regulujące swobodny przepływ pracowników,
- art. 43 i następne Traktatu, regulujące swobodę prowadzenia działalności gospodarczej,
- art. 49 i następne Traktatu, regulujące swobodę świadczenia usług.

### III.

1. Zgodnie z art. 4 projektu ustawy, rzecznik patentowy może wykonywać swój zawód w kancelarii patentowej albo na rzecz pracodawcy.
2. Prowadzenie kancelarii rzecznika patentowego kwalifikuje się jako prowadzenie działalności gospodarczej, podczas gdy wykonując zawód w ramach stosunku pracy rzecznik patentowy staje się pracownikiem w rozumieniu art. 39 TWE.

W obu przypadkach prawo Unii Europejskiej zobowiązuje państwa członkowskie do takiego traktowania osoby pochodzącej z innego państwa członkowskiego i wykonującej zawód rzecznika patentowego, jakie zapewnia się swoim własnym obywatelom. Oznacza to zakaz wprowadzania jakichkolwiek regulacji w prawie krajowym, które byłyby przejawem dyskryminacyjnego traktowania obywateli innych państw członkowskich.

3. Świadczenie usług, wiążące się z czasowym i przemijającym charakterem wykonywania zawodu rzecznika patentowego na terenie Polski, nie może być poddane jakimkolwiek ograniczeniom, polegającym przede wszystkim na obowiązku uzyskania wpisu na listę rzeczników patentowych czy na kontrolowaniu kwalifikacji w stosunku do osób, które wykonują zawód rzecznika, w jakiegokolwiek formie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. W stosunku do osób świadczących jedynie usługi na terytorium Polski nie może być nakładany obowiązek zamieszkiwania na terytorium Polski. Byłoby to bowiem sprzeczne z istotą ponadgranicznego świadczenia usług, która oznacza, że usługodawcą lub usługobiorcą jest osoba nie mająca swojego miejsca zamieszkania w kraju, w którym świadczy usługi, lub w którym usługi na jej rzecz są świadczone.
4. Zgodnie z ogólnymi zasadami zarówno w Polsce jak i w Unii, zawód



rzecznika patentowego należy do grupy zawodów regulowanych, to jest takich, do których dostęp jest ograniczony do grona osób, które spełniają warunki określone przepisami prawa. Tytuł zawodowy „rzecznik patentowy” korzysta z ochrony prawnej.

Art. 20 projektu ustawy przewiduje, że prawo wykonywania zawodu rzecznika patentowego powstaje z chwilą złożenia ślubowania i dokonania wpisu na listę rzeczników patentowych.

Art. 21 projektu ustawy precyzuje kto może zostać wpisany na listę rzeczników patentowych. Przepis ten wskazuje na konieczność posiadania obywatelstwa polskiego, jednakże ust. 2 w.w. artykułu uchyla obowiązek posiadania obywatelstwa polskiego, w stosunku do osób posiadających obywatelstwo państwa Unii Europejskiej.

IV. Należy stwierdzić, iż nowy tekst projektowanej ustawy o rzecznikach patentowych (wersja z 25 sierpnia 1999 r.) zasadniczo odpowiada wymaganiom prawa wspólnotowego.

Dla pełnej zgodności projektowanej regulacji z postanowieniami prawa Unii Europejskiej należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

1. Art. 20 projektu stanowi, iż prawo do wykonywania zawodu rzecznika patentowego uwarunkowane jest wpisem na listę rzeczników patentowych.

Warunek taki jest możliwy w przypadku prowadzenia na terytorium Polski działalności o charakterze stałym. Natomiast w wypadku świadczenia usług, czyli takiego wykonywania zawodu na terytorium Polski, który ma charakter czasowy, to jest w którym można określić początek i koniec tej działalności w Polsce, nie może być uzależnione od jakichkolwiek formalności czy obowiązku wpisu na listę rzeczników patentowych pomimo, że osoba taka będzie występowała przed polskim Urzędem Patentowym.

2. Art. 21 projektu określa warunki, od których uzależnione jest dokonanie wpisu na listę rzeczników patentowych. Zgodnie z w.w. artykułem obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej zwolnieni są od obowiązku wypełnienia warunku określonego w art. 21 ust. 1 pkt 1, tj. posiadania obywatelstwa polskiego. Z drugiej strony jednak zwolnienie obywateli państw członkowskich Unii powinno dotyczyć także obowiązku wymienionego w projektowanym art. 21 ust. 1 pkt 5, tj. obowiązku odbycia aplikacji rzecznikowskiej na warunkach określonych w ustawie oraz zdania egzaminu kwalifikacyjnego. Stosowanie takiego wymagania wobec osób, które już nabyły uprawnienia do wykonywania zawodu rzecznika

patentowego w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej byłoby sprzeczne z Dyrektywą Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 roku w sprawie systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego oraz kursów trwających przez okres co najmniej trzech lat (Dz. Urz. WE nr L 19, 24.01.89). Zastosowanie egzaminu kwalifikacyjnego wobec obywateli innych państw członkowskich jest uzależnione przez tę Dyrektywę od stwierdzenia różnic w czasie trwania wykształcenia lub jego treści.

Egzamin kwalifikacyjny stosowany jako forma sprawdzenia przydatności do wykonywania danego zawodu przez konkretną osobę w innym państwie niż to, w którym uzyskała ona tytuł zawodowy, jest egzaminem uzupełniającym i nie może ponownie obejmować tych treści, które objęte były przedmiotem egzaminu, jakiemu dana osoba była poddana w kraju swego pochodzenia. Ten egzamin jest zarazem formą kontroli znajomości języka kraju, w którym osoba ta ma wykonywać zawód.

Biorąc powyższe pod uwagę proponuję włączenie do przepisu art. 21 ust. 2, stanowiącego wyjątek od niektórych reguł zawartych w ustępie 1 tego artykułu, również odstępianie od obowiązku odbycia w Polsce aplikacji rzecznikowskiej i zdania egzaminu wobec osób, które w Unii Europejskiej wykonywały już zawód rzecznika patentowego. Do wyjątku tego również odniosłoby się stwierdzenie, że zwolnienie to odbywałoby się na „warunkach określonych w umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska”. Oznaczałoby to możliwość stosowania wobec osób pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej specjalnego egzaminu, którego formę i treść określałby akt wykonawczy do projektowanej ustawy o rzecznikach patentowych. W związku z tym, zmiana powinna ulec również treść art. 23 projektu ustawy poprzez dodanie w wyliczeniu sytuacji, w których nie występuje obowiązek odbycia aplikacji rzecznikowskiej również osób, które uzyskały odpowiednie uprawnienia i wykonywały ten zawód w jednym z krajów członkowskich Unii Europejskiej.

- V. W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o rzecznikach patentowych, z zastrzeżeniem uwag poczynionych w pkt. IV opinii, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.”

#### Uwagi Urzędu Patentowego

Kwalifikacje zagranicznego rzecznika patentowego, bądź np. adwokata w krajach, w których może on być zastępcą procesowym w tych sprawach,

praktycznie w żadnym stopniu nie spełniają wymogów dla należytego reprezentowania zgłaszającego przed Urzędem Patentowym RP w sprawach związanych ze zgłaszaniem, rozpartywaniem i utrzymywaniem ochrony przedmiotów własności przemysłowej (tylko w takim zakresie – zgodnie z projektem ustawy – Prawo własności przemysłowej przewiduje się przymus rzecznikowski). Kwalifikacje rzecznika patentowego nie opierają się na żadnym dyplomie czy świadectwie kwalifikacji szkoły wyższej (bądź innej) i nie należy ich odnosić do Dyrektywy Rady 89/48/EWG. Merytoryczne kwalifikacje rzecznika patentowego, konieczne do zastępowania zgłaszającego w postępowaniu przed Urzędem Patentowym nie mogą być uzyskane na żadnej uczelni, lecz w wyniku tzw. aplikacji, której treść, łącznie z kończącym aplikację egzaminem, obejmuje praktyczną naukę zawodu dla warunków polskich, a więc treści, które nie były przedmiotem szkolenia zagranicznych rzeczników patentowych. Faktem jest, że zagraniczny rzecznik patentowy posiada już pewną ogólną znajomość przedmiotu ( np. co to jest patent, znak towarowy itp.) i w takim zakresie podstawowych, wstępnych wiadomości, mógłby zostać zwolniony w części z aplikacji. Ponieważ przewiduje się, że na uchwałę w sprawie zwolnienia z aplikacji służy skarga do NSA (art. 23 ust. 3) byłby spełniony jednocześnie wymóg kontroli sądowej.

Wymóg wpisu na listę rzeczników patentowych i automatycznej przynależności do samorządu zawodowego usprawiedliwiony jest obiektywną potrzebą zapewnienia właściwej jakości usług dla dobra ogółu (klientów) w sytuacji, gdy zła jakość usługi może wywołać nieodwracalne skutki. Służą temu funkcje przypisane w ustawie samorządowi.

Należy jeszcze raz stwierdzić, że wszystkie te wymogi aplikacji, wpisu na listę i automatycznej przynależności do samorządu mają dotyczyć tylko tych rzeczników patentowych, którzy chcą świadczyć usługi w zakresie, w jakim konieczne są specjalne kwalifikacje (postępowanie zgłoszeniowe przed Urzędem Patentowym) i potrzeba ich sprawdzenia. Takie ograniczenie jest obiektywnie uzasadnione dobrem ogółu i naszym zdaniem nie narusza prawa UE, która takie przypadki respektuje. W sprawach, w których nie jest przewidziany przymus zastępstwa rzecznikowskiego (np. przed Urzędem Patentowym w postępowaniu spornym, przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości), świadczenie usług przez zagranicznych rzeczników patentowych w Polsce nie jest uwarunkowane żadną aplikacją, wpisem czy przynależnością do samorządu i odbywać się może na zasadach ogólnych. W szczególności w postępowaniu spornym przed Urzędem Patentowym, pełnomocnikiem strony może być zgodnie z Kpa każda osoba posiadająca zdolność do czynności prawnych, bez względu na jakiegokolwiek kwalifikacje.

Nie wydaje się również zasadne przyjęcie uwagi zgłoszonej dodatkowo w piśmie z dn. 16 października 1999 r. a dotyczącej treści art. 23 ust. 1 pkt 3, ma ona bowiem kierunek zawężający w stosunku do aktualnego brzmienia tego

przepisu, co nie wydaje się być uzasadnione. Ponadto trzeba zwrócić uwagę, że kwestia ta nie była podnoszona w trakcie obrad Rady Ministrów i w istocie rzeczy uznać należy, że została zgłoszona już po przyjęciu projektu przez Radę Ministrów.

X. Wejście w życie projektowanej ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa.



KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ  
p.o. SEKRETARZA  
**Paweł Samecki**  
Podsekretarz Stanu

Sekr.Min.PS / 2947 / 99 /DHP-rj

Warszawa, 16. 11. 99

**Pan**  
**Aleksander Proksa**  
**Sekretarz Rady Ministrów**

*Szanowny Panie Ministrze,*

W związku z przedłożoną propozycją zmiany art. 23 ust. 1 projektowanej ustawy o rzecznikach patentowych (pismo nr RM-10-25-99) uprzejmie informuję, że opinia o zgodności projektowanej ustawy z prawem Unii Europejskiej została wyrażona pismem z 7 października 1999 r. (pismo nr Sekr.Min. PS/2565/99/DHP-rj).

Oceniając proponowane brzmienie art. 23 ust. 1 projektowanej ustawy proponuję następującą zmianę pkt. 3 w.w. artykułu:

„3) osobę posiadającą uprawnienia i kwalifikacje rzecznika patentowego uzyskane w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej”.

W związku z nieuwzględnieniem pozostałych uwag zawartych w pkt IV opinii Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 7 października 1999 r. uprzejmie informuję, iż podtrzymuję konkluzję zawartą w w.w. opinii. W załączeniu przekazuję kopię opinii.

Z poważaniem

p.o. SEKRETARZA  
Komitetu Integracji Europejskiej

*Paweł Samecki*  
**Paweł SAMECKI**  
Podsekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wiesław Kotarba  
Prezes Urzędu Patentowego  
Rzeczypospolitej Polskiej



**KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

p.o. SEKRETARZA

*Paweł Samecki*

Podsekretarz Stanu

Sekr.Min. PS/ 2565 / 99 /DHP-rj

Warszawa, 7.10.99

Pan  
Aleksander Proksa  
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o rzecznikach patentowych z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Pawła Sameckiego działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

*Szanowny Panie Ministrze,*

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-25-99; Nowy tekst), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Projektowana ustawa określa zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego oraz zasady organizacji i działania samorządu rzeczników patentowych.
- II. Projekt ustawy o rzecznikach patentowych powinien być rozpatrywany z punktu widzenia jego zgodności z dwiema spośród podstawowych swobód, na jakich opiera się funkcjonowanie jednolitego rynku Unii Europejskiej.  
Są to następujące wolności: swoboda świadczenia usług i swoboda przepływu osób (obejmująca swobodę przepływu pracowników najemnych i swobodę prowadzenia działalności gospodarczej). Swobody te zostały uregulowane w odpowiednich przepisach Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), tj. :
  - art. 39 i następne Traktatu, regulujące swobodny przepływ pracowników
  - art. 43 i następne Traktatu, regulujące swobodę prowadzenia działalności gospodarczej
  - art. 49 i następne Traktatu, regulujące swobodę świadczenia usług

III. 1. Zgodnie z art. 4 projektu ustawy, rzecznik patentowy może wykonywać swój zawód w kancelarii patentowej albo na rzecz pracodawcy.

2. Prowadzenie kancelarii rzecznika patentowego kwalifikuje się jako prowadzenie działalności gospodarczej, podczas gdy wykonując zawód w ramach stosunku pracy rzecznik patentowy staje się pracownikiem w rozumieniu art. 39 TWE.

W obu przypadkach prawo Unii Europejskiej zobowiązuje państwa członkowskie do takiego traktowania osoby pochodzącej z innego państwa członkowskiego i wykonującej zawód rzecznika patentowego, jakie zapewnia się swoim własnym obywatelom. Oznacza to zakaz wprowadzania jakichkolwiek regulacji w prawie krajowym, które byłyby przejawem dyskryminacyjnego traktowania obywateli innych państw członkowskich.

3. Świadczenie usług, wiążące się z czasowym i przemijającym charakterem wykonywania zawodu rzecznika patentowego na terenie Polski, nie może być poddane jakimkolwiek ograniczeniom, polegającym przede wszystkim na obowiązku uzyskania wpisu na listę rzeczników patentowych czy na kontrolowaniu kwalifikacji w stosunku do osób, które wykonują zawód rzecznika, w jakiegokolwiek formie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. W stosunku do osób świadczących jedynie usługi na terytorium Polski nie może być nakładany obowiązek zamieszkiwania na terytorium Polski. Byłoby to bowiem sprzeczne z istotą ponadgranicznego świadczenia usług, która oznacza, że usługodawcą lub usługobiorcą jest osoba nie mająca swojego miejsca zamieszkania w kraju, w którym świadczy usługi, lub w którym usługi na jej rzecz są świadczone.

4. Zgodnie z ogólnymi zasadami zarówno w Polsce jak i w Unii, zawód rzecznika patentowego należy do grupy zawodów regulowanych, to jest takich, do których dostęp jest ograniczony do grona osób, które spełniają warunki określone przepisami prawa. Tytuł zawodowy „rzecznik patentowy” korzysta z ochrony prawnej.

Art. 20 projektu ustawy przewiduje, że prawo wykonywania zawodu rzecznika patentowego powstaje z chwilą złożenia ślubowania i dokonania wpisu na listę rzeczników patentowych.

Art. 21 projektu ustawy precyzuje kto może zostać wpisany na listę rzeczników patentowych. Przepis ten wskazuje na konieczność posiadania obywatelstwa polskiego, jednakże ustęp 2 w.w. artykułu uchyla obowiązek posiadania obywatelstwa polskiego w stosunku do osób posiadających obywatelstwo państwa Unii Europejskiej.

**IV. Należy stwierdzić, iż nowy tekst projektowanej ustawy o rzecznikach patentowych (wersja z 25 sierpnia 1999 r.) zasadniczo odpowiada wymaganiom prawa wspólnotowego.**

**Dla pełnej zgodności projektowanej regulacji z postanowieniami prawa Unii Europejskiej należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:**

1. Art. 20 projektu stanowi, iż prawo do wykonywania zawodu rzecznika patentowego uwarunkowane jest wpisem na listę rzeczników patentowych.

Warunek taki jest możliwy w przypadku prowadzenia na terytorium Polski działalności o charakterze stałym. Natomiast w wypadku świadczenia usług, czyli takiego wykonywania zawodu na terytorium Polski, który ma charakter czasowy, to jest w którym można określić początek i koniec tej działalności w Polsce, nie może być uzależnione od jakichkolwiek formalności czy obowiązku wpisu na listę rzeczników patentowych pomimo, że osoba taka będzie występowała przed polskim Urzędem Patentowym.

2. Art. 21 projektu określa warunki, od których uzależnione jest dokonanie wpisu na listę rzeczników patentowych. Zgodne z w.w. artykułem obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej zwolnieni są od obowiązku wypełnienia warunku określonego w art. 21 ust. 1 pkt. 1, tj. posiadania obywatelstwa polskiego. Z drugiej strony jednak zwolnienie obywateli państw członkowskich Unii powinno dotyczyć także obowiązku wymienianego w projektowanym art. 21 ust. 1 pkt. 5, tj. obowiązku odbycia aplikacji rzecznikowskiej na warunkach określonych w ustawie oraz zdania egzaminu kwalifikacyjnego. Stosowanie takiego wymagania wobec osób, które już nabyły uprawnienia do wykonywania zawodu rzecznika patentowego w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej byłoby sprzeczne z Dyrektywą Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 roku w sprawie systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego oraz kursów trwających przez okres co najmniej trzech lat (Dz. Urz. WE nr L

www.inforlex.pl  
19, 24.01.89). Zastosowanie egzaminu kwalifikacyjnego wobec obywateli innych państw



członkowskich jest uzależnione przez tę Dyrektywę od stwierdzenia różnic w czasie trwania wykształcenia lub jego treści.

Egzamin kwalifikacyjny stosowany jako forma sprawdzenia przydatności do wykonywania danego zawodu przez konkretną osobę w innym państwie niż to, w którym uzyskała ona tytuł zawodowy, jest egzaminem uzupełniającym i nie może ponownie obejmować tych treści, które objęte były przedmiotem egzaminu, jakiemu dana osoba była poddana w kraju swego pochodzenia. Ten egzamin jest zarazem formą kontroli znajomości języka kraju, w którym osoba ta ma wykonywać zawód.

Biorąc powyższe pod uwagę proponuję włączenie do przepisu art. 21 ust. 2, stanowiącego wyjątek od niektórych reguł zawartych w ustępie 1 tego artykułu, również odstępianie od obowiązku odbycia w Polsce aplikacji rzecznikowskiej i zdania egzaminu wobec osób, które w Unii Europejskiej wykonywały już zawód rzecznika patentowego. Do wyjątku tego również odniosłoby się stwierdzenie, że zwolnienie to odbywałoby się na „warunkach określonych w umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska”. Oznaczałoby to możliwość stosowania wobec osób pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej specjalnego egzaminu, którego formę i treść określałby akt wykonawczy do projektowanej ustawy o rzecznikach patentowych. W związku z tym, zmianie powinna ulec również treść art. 23 projektu ustawy poprzez dodanie w wyliczeniu sytuacji, w których nie występuje obowiązek odbycia aplikacji rzecznikowskiej również osób, które uzyskały odpowiednie uprawnienia i wykonywały ten zawód w jednym z krajów członkowskich Unii Europejskiej.

- V. W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o rzecznikach patentowych, z zastrzeżeniem uwag poczynionych w pkt. IV opinii, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

p.o. SEKRETARZ /  
Komitetu Integracji Europejskiej,

*Paulek*  
Paweł SAMECKI  
Podsekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:  
Pan Wiesław Kotarba  
Prezes Urzędu Patentowego  
Rzeczpospolitej Polskiej

1  
Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów  
z dnia

w sprawie wzoru oraz sposobu prowadzenia listy rzeczników patentowych oraz  
wzoru legitymacji rzecznika patentowego a także wysokości opłat pobieranych przez  
Urząd Patentowy za wnioski o wpis bądź zmianę wpisu na liście rzeczników  
patentowych

Na podstawie art.            ustawy z dnia            o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr  
poz.    ) zarządza się, co następuje:

§ 1

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „Urzędem Patentowym”,  
prowadzi listę rzeczników patentowych w formie rejestru.

§ 2

Karty księgi rejestrowej powinny być ponumerowane kolejno według stronicy. Ostatnia  
stronica księgi powinna zawierać wzmiankę stwierdzającą liczbę stronicy księgi  
rejestrowej. Wzmianka ta powinna być podpisana przez upoważnioną osobę oraz  
opatrzona datą.

§ 3

1. Stronica księgi rejestrowej jest przeznaczona do dokonywania wpisów  
dotyczących jednego rzecznika patentowego.
2. Nagłówek stronicy księgi rejestrowej powinien zawierać:
  - 1) numer wpisu na listę,
  - 2) nazwisko i imię,
  - 3) datę i miejsce urodzenia,
  - 4) datę złożenia egzaminu kwalifikacyjnego,
  - 5) numer „Wiadomości Urzędu Patentowego”, w którym ogłoszono o wpisie na listę  
rzeczników patentowych.
3. Stronica księgi rejestrowej powinna zawierać cztery rubryki oznaczone literami od  
A do D, przeznaczone do następujących wpisów:
  - A – miejsce zamieszkania,
  - B – miejsce pracy,
  - C – wykształcenie,
  - D – data skreślenia z listy rzeczników patentowych i numer „Wiadomości Urzędu  
Patentowego”, w którym ogłoszono o skreśleniu z tej listy.

## § 4

Urząd Patentowy zamieszcza na liście rzeczników patentowych wzmiankę o prawomocnym orzeczeniu kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego w sposób umożliwiający usunięcie tej wzmianki po zatarciu kary.

## § 5

1. Wpisy dokonywane w poszczególnych rubrykach stronicy księgi rejestrowej otrzymują kolejną numerację i powinny być oddzielone od siebie linią poziomą.
2. Zmiany i wykreślenia wpisów w rejestrze powinny być umieszczone w tej samej rubryce, w której dokonano wpisu zmienionego lub wykreślonego.
3. Z zastrzeżeniem § 4, wpisy poprzednie, których dotyczą zmiany lub wykreślenia, powinny być podkreślone czerwoną linią.
4. Błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki we wpisach w rejestrze powinny być przekreślone linią w sposób umożliwiający odczytanie pierwotnego tekstu.

## § 6

1. Urząd Patentowy dokonuje ponownego wpisu na listę rzeczników patentowych w trybie art. ustawy o rzecznikach patentowych, na odrębnej stronicy rejestrowej z zachowaniem wymagań, o których mowa w § 3 ust. 2 i 3.
2. Dokonując wpisu, o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy zamieszcza na odpowiednich stronicach rejestrowych wzmiankę o aktualnym i poprzednim numerze wpisu na listę rzeczników patentowych.
3. Osoba dokonująca wpisu do rejestru powinna zamieścić datę wpisu i złożyć swój podpis.

## § 7

Urząd Patentowy przechowuje akta rzeczników patentowych.

## § 8

Urząd Patentowy wydaje rzecznikowi patentowemu legitymację, której wzór jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

## § 9

Rzecznicy patentowi wpisani na listę rzeczników patentowych w dniu wejścia w życie rozporządzenia otrzymują legitymację, o której mowa w § 8, po złożeniu odpowiedniego wniosku i oświadczenia w trybie art.            ustawy o rzecznikach patentowych.

## § 10

1. Za wnioski o wpis bądź zmianę wpisu na liście rzeczników patentowych, pobierane są opłaty.
2. Wysokość opłat za wnioski, o których mowa w ust. 1, określone są w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

## § 11

Rozporządzenie wchodzi w życie

Załącznik nr 1 do rozporządzenia  
Prezesa Rady Ministrów  
z dnia

WZÓR LEGITYMACJI RZECZNIKA PATENTOWEGO

<div data-bbox="375 560 570 758" style="border: 1px solid black; width: 120px; height: 94px; margin: 0 auto;"></div> <p style="text-align: center;">..... podpis</p>	<p style="text-align: center;">Rzeczpospolita Polska</p> <p style="text-align: center;"><b>Legitymacja</b></p> <p style="text-align: center;">..... imię i nazwisko</p> <p>ur. dnia .....</p> <p>w .....</p> <p>.....</p> <p>jest rzecznikiem patentowym wpisanym na listę Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej pod nr ..... od dnia .....</p> <p>na podstawie art. ustawy z dnia ..... o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr , poz. )</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(data ) ( podpis Prezesa (podpis Urzędu Patentowego)</p>
--	---

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów  
z dnia  
w sprawie konkursu o wpis na listę aplikantów rzecznikowskich, zasad odbywania  
aplikacji, egzaminu kwalifikacyjnego oraz wysokości wynagrodzenia dla członków  
Komisji Egzaminacyjnej

Na podstawie art. ustawy z dnia o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr , poz. )  
zarządza się, co następuje.

Rozdział 1  
Przepisy ogólne

§1

Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, rozumie się przez to ustawę z dnia o  
rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr , poz.).

Rozdział 2  
Wpis na listę aplikantów rzecznikowskich

§ 2

Wpis na listę aplikantów rzecznikowskich następuje w drodze konkursu kandydatów.

§ 3

Konkurs, o którym mowa w § 2, jest konkursem dokumentów, które zainteresowani  
są obowiązani nadesłać w terminie określonym na podstawie art. ustawy.

§ 4

Dokumentami, o których mowa w § 3, są:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

§ 5

1. Listę aplikantów prowadzi Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.

2. Wzór listy stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

[www.inforflex.pl](http://www.inforflex.pl)

3. Wzór zaświadczenia o wpisie na listę rzeczników patentowych stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

### Rozdział 3 Aplikacja rzecznikowska

#### § 6

1. Aplikacja składa się z części teoretycznej i części praktycznej.
2. Część teoretyczna aplikacji, o której mowa w ust. 1, obejmuje nie mniej niż 150 godzin wykładów dotyczących zagadnień związanych z ochroną własności przemysłowej, a w szczególności: ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, topografii układów scalonych, oznaczeń geograficznych i nazw handlowych, techniki sporządzania dokumentacji zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej podlegających ochronie, obrotu prawami wyłącznymi, informacji i polityki patentowej, konwencji międzynarodowych i prawa własności przemysłowej wybranych krajów, zwalczania nieuczciwej konkurencji, zasad postępowania przed Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej „Urzędem Patentowym”, zasad postępowania sądowego i administracyjnego, ekonomicznych problemów ochrony własności przemysłowej, organizacji i zasad wykonywania zawodu rzecznika patentowego.
3. Część praktyczna aplikacji, o której mowa w ust. 1, obejmuje nie mniej niż 50 godzin ćwiczeń w zakresie sporządzania dokumentacji zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej i klasyfikacji patentowej, opracowywanie pism procesowych i umów w zakresie ochrony własności przemysłowej, a także prace kontrolne oraz miesięczny cykl zajęć w Urzędzie Patentowym.
4. Aplikacja prowadzona jest w oparciu o szczegółowy program i materiały szkoleniowe, opracowane zgodnie z ust. 1 – 3 i przyjęte przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych oraz zaakceptowane przez Prezesa Urzędu Patentowego.
5. Przebieg aplikacji, wyniki zaliczeń przedmiotów teoretycznych, ćwiczeń i prac kontrolnych, a także stwierdzenie odbycia praktyki, o której mowa w § 7, oraz jej ocena powinny być udokumentowane i odnotowane w indeksach kandydatów na rzeczników patentowych.

#### § 7

1. Praktyka w zakresie ochrony własności przemysłowej, o której mowa w art. ustawy, nadzorowana jest przez opiekuna – rzecznika patentowego, akceptowanego przez Polską Izbę Rzeczników Patentowych, zwaną dalej „samorządem”.

2. Praktyka, o której mowa w ust. 1, trwa nie krócej niż 2 lata i może być odbywana równoległe ze szkoleniem teoretycznym, o którym mowa w § 6 ust. 1 – 3.

#### Rozdział 4 Egzamin kwalifikacyjny na rzecznika patentowego

##### § 8

Przedmiotem egzaminu kwalifikacyjnego na rzecznika patentowego są zagadnienia określone w § 5 ust. 2.

##### § 9

Prezes Urzędu Patentowego ustala listę członków Komisji Egzaminacyjnej z osób rekomendowanych przez Urząd Patentowy i przez samorząd.

##### § 10

1. Komisja Egzaminacyjna powoływana jest każdorazowo przez Prezesa Urzędu Patentowego spośród członków umieszczonych na liście, o której mowa w § 9.
2. W skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący i trzech członkowie powołani spośród członków rekomendowanych przez Urząd Patentowy oraz trzech członkowie powołani spośród członków rekomendowanych przez samorząd.

##### § 11

Do egzaminu na rzecznika patentowego dopuszcza się aplikantów, którzy złożyli o to wniosek co najmniej na 1 miesiąc przed terminem egzaminu, uiszcili opłatę za egzamin oraz spełnią wymagania, o których mowa w art.     ustawy o rzecznikach patentowych.

##### § 12

Egzamin na rzecznika patentowego składa się z egzaminu pisemnego i ustnego.

##### § 13

1. Egzamin pisemny obejmuje:
  - 1) opracowanie dokumentacji zgłoszeniowej wynalazku lub wzoru użytkowego,



- 2) opracowanie pisma procesowego lub ekspertyzy stanu faktycznego z zakresu ochrony własności przemysłowej.
2. Tematy zadań egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, a także materiały, na których podstawie mają być wykonane zadania egzaminacyjne, przygotowuje każdorazowo Komisja Egzaminacyjna.
3. Komisja Egzaminacyjna określa łączny czas trwania egzaminu pisemnego, który nie może być jednak krótszy niż 6 godzin.
4. Podczas egzaminu pisemnego aplikant ma prawo korzystać z krajowych i zagranicznych przepisów prawnych oraz słowników.

#### § 14

Komisja Egzaminacyjna dopuszcza kandydata na rzecznika patentowego do egzaminu ustnego na podstawie co najmniej dostatecznej oceny wszystkich zadań egzaminacyjnych, o których mowa w § 13 ust. 1.

#### § 15

Egzamin ustny obejmuje:

- 1) odpowiedzi na pytania zadane przez Komisję Egzaminacyjną,
- 2) publiczną prezentację wybranego przez Komisję Egzaminacyjną tematu z zakresu ochrony własności przemysłowej, spośród trzech tematów przygotowanych przez kandydata na rzecznika patentowego.

#### § 16

1. Po przeprowadzeniu egzaminu ustnego Komisja Egzaminacyjna podejmuje na posiedzeniu zamkniętym uchwałę o wynikach tego egzaminu oraz w sprawie końcowego wyniku egzaminu na rzecznika patentowego.
2. Dla określenia pozytywnego końcowego wyniku egzaminu na rzecznika patentowego nie stosuje się skali ocen.
3. Uchwała, o której mowa w ust. 1, zapada zwykłą większością głosów.

#### § 17

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej ogłasza publicznie końcowy wynik egzaminu na rzecznika patentowego.

## § 18

Z przebiegu egzaminu na rzecznika patentowego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący i wszyscy członkowie Komisji Egzaminacyjnej biorący udział w egzaminie.

## § 19

O terminie egzaminu na rzecznika patentowego i wysokości opłaty, o której mowa w § 20, Urząd Patentowy ogłasza w „Wiadomościach Urzędu Patentowego z wyprzedzeniem kwartalnym.

## § 20

1. Za przeprowadzenie egzaminu na rzecznika patentowego pobierana jest z góry opłata ustalona w dniu określenia terminu egzaminu, w wysokości 10 % przeciętnego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ogłoszonego ostatnio przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla celów emerytalnych.
2. Opłata, o której mowa w ust. 1, podlega zaokrągleniu do w górę.
3. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się na rachunek Urzędu Patentowego gotówką, przelewem lub przekazem pocztowym. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.

## § 21

Po pomyślnym złożeniu egzaminu aplikant otrzymuje świadectwo, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

## Rozdział 5

## Wynagrodzenie dla członków Komisji Egzaminacyjnej

## § 22

1. Przewodniczący i członkowie Komisji Egzaminacyjnej otrzymują za przeprowadzenie egzaminu wynagrodzenie według następujących zasad:
  - 1) wynagrodzenie ustala się w zależności od liczby egzaminowanych osób,
  - 2) wynagrodzenie obejmuje należność za opracowanie tematów egzaminu, udział w egzaminie oraz za ocenę prac egzaminacyjnych.
2. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, ustala Prezes Urzędu Patentowego.

## § 23

Rozporządzenie wchodzi w życie

Rozporządzenie  
Ministra Sprawiedliwości  
z dnia

w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku  
do rzeczników patentowych i aplikantów rzecznikowskich

Na podstawie art.      ustawy z dnia      o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr      poz,  
) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1  
Przepisy ogólne

§ 1

1. Postępowanie dyscyplinarne w sprawach o przewinienia dyscyplinarne rzeczników patentowych i aplikantów rzecznikowskich prowadzi się na podstawie przepisów ustawy z dnia      o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr poz.      ), zwanej dalej „ustawą”, i niniejszego rozporządzenia.
2. Przepisy rozporządzenia dotyczące rzeczników patentowych stosuje się odpowiednio do aplikantów rzecznikowskich.
3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

§ 2

Członkowie Sądu Dyscyplinarnego orzekają na podstawie swego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów, z uwzględnieniem okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść obwinionego.

§ 3

1. Sąd Dyscyplinarny orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu.
2. Rozstrzygnięcia Sądu Dyscyplinarnego zapadają w formie orzeczeń lub postanowień. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

§ 4

Rozprawa przed Sądem Dyscyplinarnym jest jawna dla rzeczników patentowych i aplikantów rzecznikowskich, chyba że zachodzą wymagane przepisami Kodeksu postępowania karnego przypadki uzasadniające wyłączenie jawności.

## § 5

1. Nadzór nad działalnością Sądu Dyscyplinarnego sprawuje przewodniczący Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego w sposób określony w regulaminie działalności tego sądu.
2. Nadzór nie może wkraczać w dziedzinę orzecznictwa.

## § 6

Obsługę kancelaryjną Sądu Dyscyplinarnego, Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika Dyscyplinarnego zapewnia Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.

## Rozdział 2

## Skład, tryb powoływania i właściwość sądów dyscyplinarnych

## § 7

Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołane są:

- 1) Sąd Dyscyplinarny, orzekający w pierwszej instancji w składzie trzyosobowym w sprawach dyscyplinarnych wniesionych przez Rzecznika Dyscyplinarnego przeciwko rzecznikom patentowym i aplikantom rzecznikowskim,
- 2) Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny, orzekający w drugiej instancji w składzie pięcioosobowym w sprawach odwołań od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego.

## § 8

1. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego wybierają spośród siebie przewodniczącego sądu i jego zastępców.
2. Przewodniczący sądu kieruje jego pracą, a w szczególności:
  - 1) zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do Sądu i wyznacza terminy poszczególnych posiedzeń,
  - 2) ustala składy kompletów orzekających oraz wyznacza przewodniczącego składu orzekającego,
  - 3) zapewnia sprawny przebieg postępowania dyscyplinarnego.
3. W razie ponownego rozpatrywania sprawy, do składu kompletu orzekającego nie mogą być wyznaczeni członkowie sądu, którzy poprzednio brali udział w sprawie.

### Rozdział 3 Strony i obrońcy

#### § 9

Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są: oskarżyciel i obwiniony.

#### § 10

1. Rzecznika Dyscyplinarnego wybiera się na okres kadencji Sądu Dyscyplinarnego.
2. W toku postępowania wyjaśniającego o wyłączeniu od udziału w sprawie rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy rozstrzyga Krajowa Rada Rzeczników Patentowych. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym o wyłączeniu orzeka sąd, przed którym toczy się postępowanie.
3. W razie wyłączenia Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy Krajowa Rada Rzeczników Patentowych wyznacza innego oskarżyciela.

#### § 11

1. Rzecznik Dyscyplinarny jest związany zaleceniami Krajowej Rady Rzeczników Patentowych co do prowadzenia postępowania wyjaśniającego, postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym i wnoszenia środków odwoławczych.
2. Rzecznik Dyscyplinarny może odstąpić na rozprawie od wniosku o ukaranie jedynie wówczas, gdy wyjdą na jaw nowe okoliczności, zmieniające w sposób istotny faktyczny lub prawny stan sprawy.

#### § 12

1. Obwinionym jest rzecznik patentowy lub aplikant rzecznikowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne.
2. Rzecznik patentowy, którego sprawa dotyczy, może w toku postępowania wyjaśniającego przeglądać akta sprawy oraz zgłaszać wnioski dowodowe.

#### § 13

1. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród rzeczników patentowych. Obrońcą nie może być członek Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny ani jego zastępca.
2. Sąd Dyscyplinarny na wniosek obwinionego lub z urzędu może wyznaczyć obwinionemu obrońcę z urzędu.

3. Rzecznik patentowy wyznaczony do pełnienia czynności obrońcy z urzędu może odmówić podjęcia się obrony tylko z ważnych powodów.
4. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie w toku wykonywania swoich czynności.

## Rozdział 4 Postępowanie wyjaśniające

### § 14

1. Postępowanie dyscyplinarne w stosunku do rzeczników patentowych poprzedza postępowanie wyjaśniające. Rzecznik Dyscyplinarny obowiązany jest wszcząć z urzędu postępowanie wyjaśniające w razie powzięcia wiadomości o nienależytym wykonywaniu przez rzecznika patentowego obowiązków określonych w ustawie albo o dopuszczeniu się czynów sprzecznych ze ślubowaniem rzecznikowskim lub zasadami etyki zawodowej.
2. W razie powzięcia wiadomości o popełnieniu przewinienia przez rzecznika patentowego będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, Rzecznik Dyscyplinarny jest obowiązany powiadomić o tym niezwłocznie przełożonego tego żołnierza.
3. Rzecznik Dyscyplinarny jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić prokuratora o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie przewinienia zawierającego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu.

### § 15

Jeżeli przeciwko rzecznikowi patentowemu toczy się postępowanie karne, wszczęcie postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu 7 dni od powzięcia wiadomości przez organy samorządu o toczącym się postępowaniu karnym.

### § 16

1. W toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik Dyscyplinarny przeprowadza wszelkie dowody konieczne do całkowitego wyjaśnienia sprawy.
2. Jeżeli okoliczności sprawy, a zwłaszcza wstępnie zebrany materiał dowodowy, nie dają podstawy do dalszego prowadzenia postępowania, Rzecznik Dyscyplinarny – po uzgodnieniu z Krajową Radą Rzeczników Patentowych – wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi patentowemu i Krajowej Radzie Rzeczników Patentowych. Na postanowienie to

przysługuje rzecznikowi patentowemu prawo wniesienia odwołania do Sądu Dyscyplinarnego.

3. Jeżeli zebrany materiał dowodowy uprawdopodobnia okoliczności przytoczone w zawiadomieniu o przewinieniu, Rzecznik Dyscyplinarny jest obowiązany wydać postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i przedstawić rzecznikowi patentowemu zarzuty.
4. W toku postępowania wyjaśniającego należy umożliwić rzecznikowi patentowemu, którego sprawa dotyczy, złożenie wyjaśnień, a po zakończeniu tego postępowania – zapoznać z treścią zebranych dowodów i umożliwić złożenie dodatkowych wyjaśnień.
5. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik Dyscyplinarny wydaje postanowienie o jego zamknięciu i ogłasza je rzecznikowi patentowemu.

## § 17

1. Postępowanie wyjaśniające powinno być ukończone w ciągu trzech miesięcy od dnia zawiadomienia o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Krajowa Rada Rzeczników Patentowych może przedłużyć okres postępowania wyjaśniającego na dalszy czas oznaczony.
2. Rzecznik Dyscyplinarny sporządza wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i niezwłocznie kieruje go z aktami sprawy do Sądu Dyscyplinarnego, zawiadamiając o tym obwinionego.
3. Rzecznik Dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jeżeli zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.
4. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi patentowemu i Krajowej Radzie Rzeczników Patentowych, a także prezesowi sądu okręgowego lub prokuratorowi wojewódzkiemu, jeżeli postępowanie toczyło się na skutek ich zawiadomienia. Od postanowienia tego przysługuje rzecznikowi patentowemu prawo wniesienia odwołania do Sądu Dyscyplinarnego.

## Rozdział 5

### Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji

## § 18

Sąd Dyscyplinarny wszczyna postępowanie po otrzymaniu wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego.



## § 19

1. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego kieruje sprawę do rozpoznania na rozprawie i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące rozprawę, chyba że uzna za potrzebne uzupełnienie postępowania wyjaśniającego lub zachodzą okoliczności wyłączające ściganie; w takim przypadku kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.
2. Na posiedzeniu niejawnym, które powinno odbyć się nie później niż w ciągu 7 dni od daty otrzymania wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, Sąd Dyscyplinarny wydaje postanowienie o:
  - 1) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego,
  - 2) przekazaniu sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego albo
  - 3) skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie.

## § 20

1. Jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego zarządza doręczenie obwinionemu odpisu wniosku.
2. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między dniem doręczenia obwinionemu lub jego obrońcy wezwania na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 14 dni.

## § 21

1. Na rozprawę wzywa się obwinionego, jego obrońcę i Rzecznika Dyscyplinarnego.
2. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego zarządza dołączenie niezbędnych dokumentów lub akt, wezwanie na rozprawę świadków i biegłych oraz innych dowodów wskazanych we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, a ponadto zgłoszonych przez strony przed rozpoczęciem rozprawy.
3. Udział Rzecznika Dyscyplinarnego w rozprawie jest obowiązkowy.
4. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawę nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że Sąd Dyscyplinarny uzna ich obecność za konieczną.

## § 22

1. Przewodniczący składu orzekającego Sądu Dyscyplinarnego kieruje rozprawą dyscyplinarną i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.
2. Sąd Dyscyplinarny jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tym celu może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, nawet nie powołane przez strony, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału.

## § 23

1. Rozprawę dyscyplinarną rozpoczyna odczytanie przez Rzecznika Dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, po czym następuje przesłuchanie obwinionego, a następnie w miarę potrzeby przesłuchuje się świadków i biegłych, bada dokumenty lub przeprowadza inne dowody.
- 2- W razie konieczności przesłuchania w charakterze świadka osoby mającej miejsce zamieszkania w znacznej odległości od siedziby Sądu Dyscyplinarnego lub nie mogącej się stawić z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, Sąd Dyscyplinarny może zlecić jego przesłuchanie członkowi Sądu Dyscyplinarnego wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tych czynnościach.
3. Jeżeli świadek lub biegły nie stawił się na rozprawę bez usprawiedliwienia albo bezpodstawnie odmawia zeznań, Sąd Dyscyplinarny może zwrócić się do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej o przesłuchanie jej w charakterze świadka lub biegłego na okoliczności wskazane przez Sąd Dyscyplinarny. O terminie przesłuchania sąd rejonowy zawiadamia strony, a protokół przesłuchania przesyła Sądowi Dyscyplinarnemu.
4. Sąd Dyscyplinarny może z ważnych powodów zarządzić przerwę w rozprawie.
5. Sąd Dyscyplinarny odracza rozprawę w razie niestawiennictwa strony, której wezwanie nie zostało doręczone, lub usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego.

## § 24

Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego Sądu Dyscyplinarnego udziela głosu stronom, pełnomocnikowi i obrońcy, przy czym ostatni głos przysługuje obwinionemu.

## § 25

Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego Sądu Dyscyplinarnego i protokolant.

## § 26

1. Po wysłuchaniu stron przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę i skład orzekający niezwłocznie przystępuje do narady.
2. Przebieg narady i głosowania jest tajny. Podczas narady i głosowania poza członkami składu orzekającego Sądu Dyscyplinarnego może być obecny jedynie protokolant.

## § 27

1. Sąd Dyscyplinarny orzeka na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy.
2. Sąd Dyscyplinarny wymierza karę, biorąc pod uwagę stopień winy, szkodliwość społeczną czynu i jego skutki oraz zachowanie się obwinionego przed popełnieniem przewinienia i po jego popełnieniu.

## § 28

1. Wrazie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień Sąd Dyscyplinarny wymierza kary za poszczególne przewinienia, a następnie wymierza jedną karę łączną za wszystkie czyny.
2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:
  - 1) w przypadku orzeczenia kar upomnienia i nagany z ostrzeżeniem wymierza się karę łączną nagany z ostrzeżeniem,
  - 2) kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego nie podlega łączeniu z karami upomnienia i nagany z ostrzeżeniem,
  - 3) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego lub wydalenia z aplikacji wymierza się karę łączną pozbawienia prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego, a w stosunku do aplikantów rzecznikowskich – wydalenia z aplikacji.
3. Zasady przewidziane w ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wydania orzeczenia łącznego.

## § 29

1. Niezwłocznie po głosowaniu Sąd Dyscyplinarny sporządza orzeczenie na piśmie. Po podpisaniu orzeczenia przez skład orzekający przewodniczący ogłasza je stronom, przytaczając ustnie najważniejsze motywy orzeczenia.

2. W sprawie szczególnie zawłej Sąd Dyscyplinarny może odroczyć wydanie orzeczenia na czas nie przekraczający 7 dni.
3. Sąd Dyscyplinarny z urzędu uzasadnia orzeczenia i postanowienia, od których przysługuje odwołanie.
4. Uzasadnienie orzeczenia powinno być sporządzone na piśmie w terminie 14 dni od jego ogłoszenia, po czym odpis orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom, a jeżeli ustanowiono obrońcę lub pełnomocnika strony – obrońcy lub pełnomocnikowi.

## Rozdział 6 Postępowanie odwoławcze

### § 30

1. Od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w pierwszej instancji oraz w innych przypadkach określonych w ustawie stronom przysługuje odwołanie.
2. Termin do wniesienia odwołania wynosi 14 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu odpisu orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.
3. Odwołanie wraz z odpisem dla strony wnosi się do Sądu Dyscyplinarnego. Sąd Dyscyplinarny w ciągu 7 dni od daty wpływu odwołania przekazuje akta sprawy Odwoławczemu Sądowi Dyscyplinarnemu albo odmawia przyjęcia odwołania, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne z mocy ustawy.

### § 31

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny pozostawia odwołanie bez rozpoznania, jeżeli zachodzą okoliczności określone w § 30 ust. 3 albo jeżeli uzna, że przyjęcie odwołania nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu.

### § 32

Cofnięcie odwołania do czasu rozpoczęcia rozprawy w postępowaniu odwoławczym wiąże Sąd Dyscyplinarny. Odwołania wniesionego na korzyść obwinionego nie można bez jego zgody cofnąć.

### § 33

1. Jeżeli odwołanie odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego zarządza doręczenie stronie

przeciwnej odpisu odwołania wraz z uzasadnieniem i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące rozprawę.

2. Rozprawę rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego – sprawozdawca przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania, treść zaskarżonego orzeczenia, zarzuty i wnioski przytoczone w odwołaniu oraz dodatkowe wnioski dowodowe, zgłoszone w postępowaniu odwoławczym.
3. W razie potrzeby Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny wydaje na rozprawie postanowienie o uzupełnieniu postępowania dowodowego.

#### § 34

1. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w granicach odwołania.
2. Niezależnie od granic odwołania Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny bierze z urzędu pod rozwagę naruszenie prawa materialnego oraz istotne uchybienia procesowe, jeżeli mogły wpłynąć na treść orzeczenia.
3. Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionego może nastąpić tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść odwołanie, i tylko w granicach odwołania.
4. Orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionego lub uchyleniu niezależnie od granic odwołania, jeżeli jest ono oczywiście niesprawiedliwe.

#### § 35

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny po rozpoznaniu odwołania utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w całości lub części i wydaje orzeczenie co do istoty sprawy albo przekazuje sprawę Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

#### § 36

1. Orzeczenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego jest prawomocne z chwilą ogłoszenia.
2. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się w każdym przypadku i w terminie 14 dni.

#### § 37

W sprawach nie unormowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

## Rozdział 8 Wykonanie orzeczeń

### § 38

1. Prawomocne orzeczenia o ukaraniu rzecznika patentowego podlegają niezwłocznie wykonaniu.
2. Sąd dyscyplinarny najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia przesyła jego odpis ze wzmianką o wykonalności organowi powołanemu do wykonania orzeczenia oraz do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw sprawiedliwości, Prokuratorowi Generalnemu Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Krajowej Rady Rzeczników Patentowych.
3. Na żądanie organu uprawnionego do wniesienia rewizji nadzwyczajnej sąd dyscyplinarny przesyła do wglądu akta sprawy.

### § 39

1. Wykonanie kary dyscyplinarnej należy do Krajowej Rady Rzeczników Patentowych.
2. Odpis prawomocnego orzeczenia o ukaraniu wraz z informacją o jego wykonaniu dołącza się do akt osobowych ukaranego.

### § 40

Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, po upływie terminów określonych w art. ustawy, z urzędu zarządza usunięcie wzmianki o orzeczeniu kary dyscyplinarnej oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.

## Rozdział 9 Koszty postępowania

### § 41

1. W razie wydania orzeczenia o ukaraniu Sąd Dyscyplinarny obciąża ukaranego zryczałtowanymi kosztami postępowania na rzecz Krajowej Rady Rzeczników Patentowych.
2. Zryczałtowane koszty postępowania wynoszą w razie ukarania:
  - 1) karą upomnienia -       zł,

- 2) karą nagany z ostrzeżeniem -     zł,
  - 3) karą pieniężną -     zł,
  - 4) karą zawieszenia prawa do wykonywania zawodu -     zł,
  - 5) karą pozbawienia prawa do wykonywania zawodu lub wydalenia z aplikacji -     zł.
3. W postępowaniu odwoławczym Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny obciąża ukaranego kosztami w wysokości 50 % zryczałtowanych kosztów postępowania, określonych w ust. 2
  4. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania ponosi każdy z nich z osobna.
  5. Ściągnięcie zryczałtowanych kosztów postępowania należy do Krajowej Rady Rzeczników Patentowych.

#### § 42

1. Wydatki związane z prowadzeniem postępowania wyjaśniającego oraz postępowania dyscyplinarnego pokrywa Krajowa Rada Rzeczników Patentowych.
2. Do wydatków związanych z postępowaniem należą w szczególności:
  - 1) koszty doręczenia wezwań i innych pism,
  - 2) należności świadków, biegłych i stron, ustalone według zasad obowiązujących w postępowaniu sądowym,
  - 3) inne koszty, które Krajowa Rada Rzeczników Patentowych zaliczyła do kosztów postępowania bezpośrednio związanych z rozpoznaniem sprawy.

#### § 43

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

